Тошкент ҳақиқати

№ 40 (10.466).
1993 йил 8 апрель пайшанба
Нархи 8 сўм.

1928 йил 11 декабрдан нашр этилмоқда.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

СУРАТДА: туркиялик меҳмонларнинг Тошкентдаги учрашувларидан лавҳа. (ЎзА).

НАҚШБАНДИЙ ҲОКИНИ ТАВОФ АЙЛАБ

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Туркия Республикаси Президенти Турғут Ўзол мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида 6 апрель куни Бухорога келди.

Икки қардош давлат раҳбарлари Ўзбекистон ва Туркия давлат байроқлари ҳамда турфа қутлов лавҳалари билан безатилган Бухоройи шариф тайёрагоҳида ўзбекона меҳмоннавозлик билан кутиб олинди.

Миллий либослардаги ўзбек қизлари, шунингдек, Бухородаги турк лицейи талабалари ҳурматли меҳмонларга гуллар билан пешвоз чиқишди.

Меҳмонларни кутиб олиш маросимида Бухоро вилоят ҳокими Д. Едгоров, Бухоро шаҳри ҳокими У. Носиров ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Ўзбекистон ва Туркия давлат раҳбарлари ҳамда уларнинг ҳамроҳлари ислом оламининг буюк алломаларидан бири, ватандошимиз Баҳоуддин Нақшбандий ҳазратлари зиёратгоҳига йўл олдилар. Зиёратгоҳда Туркия Республикаси Президенти Турғут Ўзол жанобларига пойинга мусулмончилик анъаналарига кўра қўй сўйилди.

Баҳоуддин Нақшбандий масжидининг имом хатиби Мухтор ҳожи Абдуллаев Туркия Президентини шу йилнинг сентябрь ойида Нақшбандий ҳазратларининг 675 йиллик тўйида қатнашишга таклиф этди. Туркия Республикаси Президенти ва унга ҳамроҳ бўлиб келган турк ишбилармонлари ҳазрат Баҳоуддин Нақшбандий масжидига 45 минг доллар хайрия қилишди.

Сўнгра ҳурматли меҳмонлар Бухоройи шарифнинг тарихий-меъморчилик обидалари — Ситораи Моҳи Хоса, Исмоил Сомоний мақбараси, Пойи Калон меъморий мажмуи ва Лаби Ҳовузни зиёрат қилдилар ҳамда Бухородаги турк миллий маданияти маркази фаоллари билан учрашдилар.

Туркия ва Ўзбекистон давлат раҳбарлари ҳамда уларнинг ҳамроҳлари шу куни Бухородан Тошкентга қайтиб келишди.

Тошкент тайёрагоҳида олий мартабали меҳмон ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни республика Олий Кенгаш Раиси Ш. Йўлдошев, Бош вазир А. Муталов, Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

(ЎзА).

САФАР САМАРАЛИ БЎЛДИ

7 апрель куни Тошкент аэропортида мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Туркия Республикаси Президенти Турғут Ўзол бошчилигидаги расмий делегация аъзоларини кузатиш маросими бўлди.

Ҳар икки мамлакат президентлари оммавий ахборот воситаларига берган баёнотларида ниҳоясига етаётган сафар ғоят самарали бўлганини алоҳида таъкидладилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов олий мартабали меҳмон — Турғут Ўзол жанобларини бутун сафар давомида жумҳуриятимиз раҳбарларигина эмас, оддий меҳнаткаш халқ ҳам улкан меҳр-муҳаббат билан қарши олганини ифтихор билан қайд этди. Бу халқимиз орасида Туркия Президентининг обрўси ортиб бораётганидан далолатдир. Халқимиз жаноб Турғут Ўзолнинг ўзбак—турк дўстлигини мустаҳкамлаш борасидаги ҳиссасига юксак баҳо бермоқда. Аслида биз — ўзбеклар ва турклар икки алоҳида мамлакатда яшаётган бир халқмиз, деди Ўзбекистон Президенти.

Туркия давлат раҳбари сафар давомида муҳим ҳужжатлар имзоланганидан мамнуният изҳор этар экан, бўлиб ўтган музокаралар, мулоқотлар натижалари ўзбек ва турк халқларининг 11—12 асрлардан бошланган иқтисодий, маданий алоқалари ривожига янада кенг имкониятлар очажагига ишонч билдирди.

Сўнг Туркия Республикаси Президенти Ўзбекистон давлат ва ҳукумат раҳбарлари, тайёрагоҳда ҳозир бўлган дипломатия ваколатхоналарининг вакиллари билан самимий хайрлашди.

Олий мартабали меҳмон ва унга ҳамроҳлик қилаётган расмий делегация аъзолари Бишкекка жўнаб кетдилар.

Делегация аъзоларини Республика Олий Кенгаши раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Тошкент шаҳар ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзА).

● *ВИЛОЯТ ҲОКИМЛИГИДА*

Тошкент—Хўжанд:

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикасининг Тошкент вилояти билан Тожикистоннинг Ленинобод вилояти ўртасидаги дўстлик ва яқин қўшничилик муносабатлари азалдан мавжуд. Бир заминда яшаётган икки қадимий халқ аҳиллик ва тотувлик намуналарини кўрсатиб қийин пайтларда қўшниларга ҳамиша ёрдамга келганлар. Иккала вилоят маданий соҳада ўзаро ҳамкорлик қилиб келгани. вилоятимизнинг Бекобод райони билан Ленинободнинг Нов райони ҳатто байрам ва тантаналарни биргаликда нишонлаганликлари хотирамизда турипти.

Ҳозирги вақтда қардош республика қийин кунларни бошидан кечирмоқда. Шундай пайтда анъанавий дўстлик ва яхши қўшничилик одатларини яна қайта тиклаётганлигимиз муҳимдир.

Куни кеча эришилган келишувга мувофиқ Ленинобод вилояти вакиллари Тошкентга ташриф буюрди. Турли соҳа мутасаддилари ва мутахассисларидан иборат ана шу гуруҳга вилоят ижроия комитети раисининг биринчи муовинлари Солижон Маҳмудов ва Раҳматжон Бобокалонов бошчилик қилдилар. Тошкент вилояти ҳокимлигида икки қўшни вилоят раҳбарларининг иш юзасидан биринчи учрашуви бўлди. Учрашувда Тошкент вилояти ҳокими Сайфулла Давирович Сайдалиев сўзга чиқди. Кейин ишчи гуруҳларининг мажлисларида томонлар иқтисодий ва ижтимоий-маданий ҳамкорлик бўйича аниқ таклифларни, вилоятларнинг ички ишлар бошқармалари ва божхона хизматларининг биргаликдаги иши тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқдилар. Шунингдек «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда», «Ҳақиқати Ленинобод» ва «Ленинабадская правда» газеталари таҳририятлари ўртасида биргаликда газета саҳифалари чиқариш, тематик саҳифалар айрибошлаш, Тошкент, Хўжанд ҳамда Ўзбекистоннинг пойтахт вилояти билан қўшни Ленинобод вилояти шаҳарлари ва районлари ҳаёти тўғрисида ахборотлар алмашиб туриш тўғрисида келишиб олинди.

12 апрель куни тошкентликлар делегацияси ва турли соҳа раҳбарлари ҳамда мутахассислардан иборат ишчи гуруҳлари, Хўжандга боришади у ерда дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномалар имзоланади.

ЁШЛАР—ТАЯНЧИМИЗ

Газетамизнинг ўтган сонида Республика Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон ёшлари иши бўйича республика кенгашини тузиш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ вилоятимизда ҳам «Ёшлар иши бўйича вилоят Кенгаши» тузилганлиги ҳақида хабар берган эдик. Куни кеча вилоят ҳокими С. Д. Сайдалиев вилоят шаҳар ва район ёшларининг етакчилари, бир гуруҳ фаол йигит-қизлар билан учрашди, улар билан долзарб вазифалар хусусида дилдан суҳбатлашди.

— Сизлар бизнинг энг яқин кўмакчиларимиз, таянчларимиздирсиз, — деди Сайфулла Давирович. — Мустақиллик йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистонимизнинг янада равнақ топиши, унинг буюк давлатлар қаторидан ўрин олишида ташкилотчи, ишбилармон, тадбиркор ёшлар ниҳоятда зарур. Вилоятимизда эса бундай қобилиятли йигит-қизлар жуда кўп. Сиз эса уларнинг муносиб етакчилари бўлишингиз, ёшларни ўз сўзингизга ишонтириб, ортингиздан эргаштира олишингиз керак.

Албатта, бугунги иқтисодий мураккаб кунда ёшлар билан боғлиқ муаммолар ҳам кўп. Шу боис С. Сайдалиев ўз сўзида асосий эътиборни кўпроқ вилоят йигит-қизлари ижтимоий-иқтисодий турмушини яхшилаш билан боғлиқ масалаларга қаратди. Улардан энг асосийси ёшларни иш билан таъминлашдир. Бунинг учун эса халқ эҳтиёжи учун зарур маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи кичик корхоналарни кўпайтириш зарур.

Ишсизлик муаммоси бир қатор районларда, жумладан, Паркент районида яққолроқ кўзга ташланмоқда. Бу эса яна бошқа кўплаб муаммоларни келтириб чиқаряпти. Шунингдек, ҳоким ёш оилаларнинг мустаҳкамлигини таъминлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ишбилармонлик, тадбиркорликни ривожлантириш каби муҳим масалаларга ҳам алоҳида тўхталди.

Йиғилишда ёшлар иттифоқи Паркент район қўмитаси биринчи котиби Ғофур Раҳимшеқов, ёшлар иттифоқи Пискент район қўмитаси биринчи котиби Солижон Мирзаҳмедов, бошқа бир қатор шаҳар-район ёшлар етакчилари ҳам сўзга чиқиб, ишни яхшилаш борасида ўз фикр-мулоҳазаларини ўртага ташладилар.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи вилоят қўмитасининг биринчи котиби этиб сайланган Н. Жабборова ҳам ўз сўзида вилоят ёшлари муаммолари дастурини тузиш, ана шу дастур асосида қонун қабул қилиш, кадрларни асраб, улар учун шароитлар яратиш зарурлиги, бунинг учун эса маблағ ишлаб топиш каби муҳим масалалар ҳақида гапирди.

Шундан сўнг С. Сайдалиев вилоят ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этаётган бир қатор ёшларга фахрий ёрлиқлар топширди.

Учрашувда вилоят ҳокимининг ўринбосари Ҳ. Ҳамидов, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи О. Тожиев, вилоят маданият бошқармаси бошлиғи З. Солиҳов, вилоят спорт қўмитаси раиси Ф. Афанасьев иштирок этдилар.

З. ЖУРАЕВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚЎМИТАСИДА

Соғлом авлод учун

Қўмита қошида ташкил этилган хотин-қизлар клубининг навбатдаги йиғилиши «Соғлом авлод учун» мавзуига бағишланди.

Педиатрия илмий-текшириш илмгоҳининг профессори Матлуба Азимжонова бу борада илмгоҳда олиб борилаётган илмий-амалий ишлар хусусида шундай деди:

— Илмгоҳдаги чала туғилган болалар бўлимига раҳбарлик қилаётганимга йигирма йилдан ошди. Вақтга қиёс қиладиган бўлсак, агар илгарилари бу бўлимга олиб келинадиган чақалоқларнинг 80—90 фоизи нобуд бўлган бўлса, энди деярли барисининг ҳаётини сақлаб қолишга эришилмоқда. Бир сўз билан айтганда, вазнидан қатъий назар, жонли туғилган болани парвариш қилсанг, униг ҳаёти учун жон куйдириб, сидқидилдан курашсанг меҳнатинг зое кетмас экан. Очиғини айтганда 650—900, 1200 грамм келадиган чақалоқларни вояга етказгунча она сутимиз оғзимизга келади. Ҳамма гап шундаки, чала бола туғилишини олдини олиш мумкин, — дейди профессор гапида давом этиб. — Бунинг учун бола она қорнида пайдо бўлган кундан бошлабоқ у ҳақда ўйлаш керак. Ҳомиладор онанинг сиҳат-саломатлиги хусусида ҳар бир оила, жойлардаги аёллар маслаҳатхоналари қайғурмоқлари керак.

Клуб аъзоларидан кўп болали оналар, шоираю олималар, ўқитувчилару тарбиячилар ҳам соғлом, ҳам маънавий етук фарзандлар — келажагимиз экани ҳақида жон куйдириб гапирдилар. Улар бу борадаги ўзларининг ҳаётий тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Шунингдек, йиғилиш қатнашчилари «Соғлом оила — соғлом авлод манбаи» деган мавзуда бир қатор тавсиялар ишлаб чиқдилар. Бу тавсиялар бўйича шаҳримиз маҳаллалари, турар-жой кварталлари, олий ўқув юртлари, корхоналари, ҳамма-ҳамма жойлардаги жамики хотин-қизлар қўмиталарида ҳаракат бошлаб юборишга қарор қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан таъсис этилган «Соғлом авлод учун» орденига ана шу ҳаракатнинг энг жонкуярлари, ёш авлоднинг ҳар томонлама камол топишига улкан ҳисса қўшаётган миллатпарвар фуқаролари муносиб бўладилар.

Клуб иштирокчилари Ўзбекистон халқ артисти Малика Аҳмедова раҳбарлигидаги бир гуруҳ талантли раққоса қизларимизнинг ўйинлари, хонанда Озода Назарованинг қўшиқлари, Ойхон Ёқубова бошлиқ фольклор-халқ ансамблининг концерт номерларидан хушнуд бўлиб, ҳордиқ чиқардилар.

Д. МАҲМУДОВА.

ЭЛНИ СИЙЛАГАННИ ЭЛ СИЙЛАЙДИ

Аввал хабар қилинганидек, Президент Ислом Каримов 3 апрель куни халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида иштирок этиб, нутқ сўзлади.

Кун тартибидаги асосий масалага ўтишдан олдин республикамизда, жумладан, Жиззах вилоятида мавжуд ижтимоий-иқтисодий вазият тўғрисида сўзламоқчиман, деди Президент нутқи аввалида. Бу нарса шунинг учун ҳам муҳимки, муҳтарам депутатларда бугун сессияда кўриб чиқилаётган масала ҳақида эътирозга сабаб бўладиган тушунмовчиликлар қолмаслиги керак.

МДҲ таркибига кирувчи кўпгина республикалардан фарқли ўлароқ Ўзбекистонда осойишталик ҳукм сураётир. Тўғри, бизда ҳам маълум даражада қийинчиликлар бор. Аммо биз республика бюджетидан катта-катта пул маблағлари, керак бўлса валюта сарфлаб, одамларимиз турмушида етишмовчилик бўлмаслиги чораларини кўряпмиз. Шунинг учун ҳам бизда ғарибу ғурабо йўқ. Нафақалар, стипендиялар ва иш ҳақлари босқичма-босқич ошириб борилмоқда.

Жиззахликлар азалдан меҳнаткаш, қалби очиқ, саховатли инсонлардир, деди Президент, уларнинг бу ажойиб фазилатлари ўтган йили ўзбек элининг ардоқли фарзанди, давлат ва жамоат арбоби Шароф Рашидов туғилган куннинг 75 йиллиги тантаналарида яққол кўринди.

Хабарларингиз бор, 1992 йилнинг бошларида Мирзачўл районида халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сайёр сессиясини ўтказиб, Эркин Турсуновни бир овоздан ҳоким этиб сайлаган эдик. Орадан бир йилдан сал кўп вақт ўтди. Шу вақт оралиғида бирмунча ишлар қилинди. Бундан кўз юммаймиз. Аммо вилоятдаги ишларда камчилик кўпайиб кетди. Ижтимоий-сиёсий аҳволда заифлашиш бор. Жиноятчилик авж оляпти. Халқ хўжалиги соҳаларида ўсиш суръати пасаймоқда. Бошқарув ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Энг ёмони — вилоятда гуруҳбозлик кучайиб кетди. Айниқса, кейинги пайтларда. Бу ҳол республика ҳукуматини ташвишлантирмай қолмайди. Юксак мартабали раҳбарлар бир-бирларига пойлоқчилик қилиб, камчилик топиш пайига тушишди. Оқибат шу бўлдики, қишлоқ хўжалигида аҳвол ёмонлашди. 1992 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиш бўйича олинган режалар кўп ҳолларда уддаланмади. Пахта тайёрлаш миқдори 1991 йил билан таққослаб кўрилганида 60 минг тонна камайди.

Чорвачиликда ҳам жуда кўп камчиликлар бор. Гўшт ва сут етказиш режалари уддаланмади. Озуқа экинлари ҳосилдорлиги жуда паст.

Холисона айтадиган бўлсак, ўтган йил ёмон келмади. Фақат ишни оқилона ташкил этиш, раҳбарларга хос қатъият ҳамма жойда ҳам яққол намоён бўлавермади. Натижада кейинги йилларда иқтисодий жиҳатдан ночор аҳволга тушиб қолган хўжаликлар кўпайди.

Мен қишлоқ хўжалигидаги салбий аҳвол учун деҳқонлар, пахтакорлар, чорвадорларни ва бошқа касб эгаларини айбламоқчи эмасман. Меҳнаткаш халқ вакилларида асло айб йўқ. Буни бир мисолда кўришимиз мумкин. Маълумки, лалмикор ерларда ҳосилдорлик паст. Олимлар бу соҳада кўп изланишлар олиб боряпти. Лекин уларнинг маслаҳатларини раҳбарлар инобатга олмаяпти. Сизларда «Дон» илмий-ишлаб чиқариш институти (Ғаллаорол тумани) олимлари яхши ғалла навини яратди. Лекин шу нав ҳосилдорлиги яхши ва касалликка чидамли эканига қарамай, эътибордан четда қолди. Буни қандай баҳолаш мумкин? Ахир ғалла масаласи бугун жуда муҳим, сиёсий масалаку! Бу камчиликлар, яна такрорлайман, бошқарувдаги хатоликлар натижасида юз берди.

Маблағни ҳарким ўз ҳудудидан қидириши керак. Солиқ органлари бунга ўз ҳиссаларини қўшиши лозим эди. Афсуски, вилоятда кўплаб корхоналар даромадини яшириб келди. Биргина 1992 йилда ўтказилган текширишларда қарийб 250 миллион сўм солиқ тўланмагани аниқланди.

Энди савдо соҳасини олиб кўрайлик, дея сўзида давом этди Президент, очиғини айтганда, савдода тартиб йўқ. Савдо ходимлари, энг аввало, раҳбарларнинг кўнглини овлайди. Нопок раҳбарлар эса ўз навбатида, уларга ҳомийлик қилади. Бугун ҳар бир маҳаллада, шаҳар ва қишлоқда, туманда кўплаб савдо дўконлари бор. Агарда раҳбарлар талабчан бўлмас экан, савдо ходимларига худо ўзи инсоф бермас экан, на прокурор, на милиция, на бошқа назорат органлари кучи билан тартиб ўрнатиб бўлади.

Менга бир нарса сира тинчлик бермайди. Биз нене машаққатлар билан, валюта маблағларини сарфлаб Ўзбекистонга, жумладан, Жиззах вилоятига энг зарур озиқ-овқат маҳсулотларини олиб келяпмиз. Хўш, уларнинг ҳаммаси ҳам эл дастурхонига тўлиғича етиб бораётирми?

Йўқ, ҳурмати депутатлар! Савдо соҳасидаги ва раҳбариятдаги нопок кимсаларнинг ўзаро тил бириктириб, кўпчиликнинг ризқига кўз олайтириши ҳанузгача давом этмоқда. Булар нима ҳисобига бойлик орттиряпти, деган савол қўйиш тўғрими, йўқми?

Халқимизга қийинчилик билан етказиб берилаётган чой, ёғ, сабзавот ва бошқа маҳсулотларни четга чиқариб юбориш ҳоллари кўп учрамоқда. «Жиззахстепстрой» бирлашмаси қошидаги «Бўстон», «Сангзор» Ўзбекистон —Америка қўшма корхонаси, «Сўғдиёна» фирмасини олайлик. Улар республикадан ташқарига пахта толасини ғайриқонуний равишда чиқариб юбораётган бир пайтда қўлга тушди. 1992 йилнинг ўзида божхона ходимлари томонидан 300 миллион сўмлик маҳсулот ушлаб қолинди.

Мен бир нарсани илгари ҳам айтган эдим, ҳозир яна такрорлайман. Қаллоблик қилган киши жазодан қутилиб қолиши мумкин. Аммо, ўртоқлар, ҳар бир қилмишимиз учун виждонимиз олдида агар бу дунёда бўлмаса, рўзи маҳшарда, яъни охиратда албатта жавоб берамиз. Бугун ҳаром йўл билан бойлик орттирганлар билиб қўйсин: улар қонун олдидаги жавобгарликдан бир бало қилиб қутилиб қолишса ҳам, бу бир кунмас-бир кун муқаррар тешиб чиқади!

Жиноятчилик ҳақида гап кетар экан, бугун: «Биз бу иллатга қарши кураш бўйича ундоқ қилдик, бундоқ қилдик!» дейдиганлар кўпайди. Бу гаплар ёлғон. Ташаббус Президентдан чиқди. Хўш, нима учун у Президентдан чиқиши керак? Жойлардаги мутасадди ўртоқлар нима қилиб ўтирибди? Ҳар ким ўз вазифасини бажариши, халқ олдидаги бурчини адо этиши, нонини ҳалоллаб ейиши керак эмасми?

Вилоят, шаҳар ва туман ҳокимлари қачонгача марказдан кўрсатма кутади? Қани мустақил ва масъул ишлаш? Қани халқ дарди билан ёниш?

Биродарлар, инсоф қилинглар! Ахир, мен ҳам, гарчи Президент бўлсам-да, ёлғиз бир кишиман. Агар ҳаммамиз бирлашмасак қўлни- қўлга бермасак, ишда силжиш бўлмайди.

Бугун Жиззах шаҳрига кириб келаётиб Наврўз тантанаси устидан чиқиб қолдик. Одамларнинг кайфияти яхши. Энг муҳими, улар ишлаяпти. Бир-бирлари билан аҳил. Биргаликда Наврўзни нишонлашаяпти. Хурсанд бўлмай бўладими, ахир! Қанчалик қийин бўлмасин, одамларимизнинг келажакдан умиди бор. Мени шу нарса қувонтирди. Гапнинг рости, ҳар гал одамларнинг юзларига боқиб, уларнинг турмуши янада фаровон бўлиши учун биз раҳбарлар қўлни-қўлга бериб ишлаяпмизми, деб ўйланаман. Келинглар, бу мушкул саволга биргалашиб жавоб ахтарайлик.

Тўғрисини айтиш керак, Жиззах вилояти раҳбариятидаги ўзаро келишмовчиликлар салбий натижаларга олиб келди. Бунинг оқибатида халқ анча қийналиб қолди.

Бугунги раҳбар қатъият билан, қаттиққўллик билан ишлаши лозим. Унинг учун халқ тинчлигини таъминлаш, турмуш шароитини яхшилаш вазифаси барча масалалардан устун туриши керак.

Ўзбекистон Президенти сўзининг охирида вилоятларда ва туманларда ижтимоий-сиёсий вазиятнинг барқарор бўлиши ёки бўлмаслиги ҳокимнинг қобилияти, куч-ғайрати, ишбилармонлиги, одиллигига боғлиқ, дея қайта-қайта таъкидлади. Энг муҳими — сўз ва иш бирлиги амалда мужассам бўлмоғи керак.

Шундан кейин Президент ўз ваколатидан фойдаланиб, вилоят ҳокими ва унинг биринчи ўринбосари лавозимларига Алишер Тошкенбоевни ва Аҳмад Соатовни тавсия этди. Вилоят халқ депутатлари уларни якдиллик билан юксак лавозимларга сайлади.

● ● ●

Сессия тугагач, Президент Ислом Каримов Жиззах вилоятининг янги сайланган ҳокими Алишер Тошкенбоев, униг муовинлари ҳамда туман ҳокимлари билан суҳбатлашиб, вилоятда юзага келган кўнгилсиз ҳолатларнинг сабабларини яна бир бор батафсил таҳлил қилди.

Ҳеч бир муаммо тўсатдан пайдо бўлмайди, деди Президент, у барча иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган, бепарволик ва боқибеғамлик ҳукм сурган жойда илдиз отади. Ҳар ким, ҳар қайси раҳбар ўз жойида, ўз лавозимида туриб, чекига тушган бурчни ҳалол бажариши керак. Хўжалик миқёсидаги муаммо ва камчиликларни хўжалик раҳбари бартараф этса, туман миқёсидаги ишларни туман раҳбарининг ўзи эпласа, аҳвол бу даражага бориб етмас эди. Бугун қарабсизки, вақтида ечилмаган ўнлаб ва юзлаб масалалар мадда бойлаб, ижтимоий ва ҳатто сиёсий тус ола бошлади. Биз тезкорлик билан масалани ўз назоратимизга олмасак ва қатъий чоралар кўрмасак, бир кун бориб, албатта, портлаш юз берар эди.

Собиқ ҳоким Эркин Турсуновга заррача хусуматимиз йўқ, деб таъкидлади Президент, биз у кишини яхши инсон сифатида биламиз ва иззат қиламиз. Аммо шуни айтиш керакки, Эркин Турсунов ҳаммага яхши кўринишни истади, айрим ҳаддидан ошган мансабпараст кимсаларнинг ҳаволаниб кетишига вақтида чек қўймади, муросасозликка борди, натижада вилоятни бошқаришни удда этолмай қолди.

Бугун халқ депутатлари таниқли мутахассис ва олим Алишер Тошкенбоевга катта ишонч билдириб, уни вилоят ҳокими этиб сайлади. Янги ҳоким бу ишончни қаттиқ меҳнати билан оқлаши керак. Алишер Тошкенбоев — ишни биладиган, ҳалол ва самимий инсон. Ғайрати ҳам бинойидай. Лекин, у, агар сизлар — вилоят ва туман раҳбарлари яқиндан туриб ёрдам бермасангизлар, ёлғиз ўзи ишни олға силжитиши қийин. Янги раҳбар вилоятни бошдан-оёқ кезиб чиқиб, аҳволни тузукроқ ўргангунча хийла вақт ўтади.

Агарда вилоят ва туман фаоллари янги ҳокимга келиб, мавжуд ютуқ ва камчиликларни рўйи-рост, ҳалоллик билан, холисона айтишса, ўрганиш даври кескин қисқаради ва шунчалик тез асосий фаолиятга киришиш мумкин бўлади.

Ислом Каримов вилоятнинг янги ҳокимига уч ой мобайнида яқин даврга мўлжалланган режалар дастурини тайёрлашни тавсия этди. Уч ой — етарли муҳлат, деди Президент, бу вақт ичида мавжуд имкониятларни ҳисоблаб чиқиш, устивор йўналишларни белгилаб олиш мумкин. Пухта ва аниқ режа бўлса, иш юритиш осонлашади. Вилоятнинг қурби етмайдиган масалаларни ечишда эса, агар улар ғоят муҳим ва мураккаб бўлса, Ўзбекистон ҳукумати ёрдам беради.

Вилоятда янги ер очишга эътибор бериш керак деб

(Давоми 2-бетда).

ЭЛНИ СИЙЛАГАННИ ЭЛ СИЙЛАЙДИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

таъкидлади Президент, чўлдаги пахтазорлар анча «чарчаб» қолган, шўри кўпайган ерларни ўз вақтида даволамасак, асосий валюта манбаи — пахта етиштириш камайиб кетиши мумкин. Табиийки, бу вазифалар сувни қаттиқ тежаш, мавжуд суғориш шохобчаларини таъмирлаш ва янгилаш ишлари билан чамбарчас боғлиқ ҳолда амалга оширилади.

Бугунги энг долзарб масала — халқ таъминоти, деб уқтирди Президент, савдо соҳасида бўладими, маиший хизмат соҳасида бўладими — юртдошларимизни, айниқса, болалар ва қарияларни муҳтож ҳолга солиб қўймаслигимиз керак. Элимизнинг сабр-қаноати зўр, аммо ҳақиқий раҳбар дегани одамларнинг бардошини синаш билан эмас, балки уларга муносиб шарт-шароит яратиб бериш, оғирини енгил қилиш билан танилади. Элни иззат қилсанг, эл ҳам сени иззат қилади.

Республика раҳбарияти бугунги кунда тиллага тенг валютани сарф этиб, халққа керакли озиқ-овқат, дори-дармонни етказиб келяпти. Шу нарсаларни тақсимлашда адолат бўлиши керак. Ноҳақлик қилган кимсаларни худо жазолашини кутиб ўтирмай, ўзимиз жазолашимиз керак.

Моддий неъматларнинг яратувчиси — халқ, маънавий бойликлар эгаси — халқ. Халқнинг турмуш шароитини билган, унинг кўнглини олишга қурби етган раҳбаргина одамларни бунёдкорлик ишларига етаклай олади. «Халқим, халқим!» дея оғиз кўпиртириб, аслида эса ақалли бир чўпни олиб бошқа жойга қўймайдиган ҳовлиқмалардан худо асрасин! Яна такрорлайман: раҳбар айтган ҳар бир сўзнинг ўз тошу тарозуси бор, тоғдай ваъдалар бериб бажармаган, арзгўйларнинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб, иш масъулиятини зиммасига олмаган раҳбарларга шафқат қилиб ўтирмаймиз. Бугун шундай даврки, у биздан қатъият ва ғайрат талаб этади. Ойда бир марта халққа кўриниш бериб, кейин яна бир ойгача соя-салқиндан ҳаловат топадиган тўра ва тўрачаларнинг замони ўтди!

Президент яна бир муҳим масалага — кадрларни танлашга алоҳида тўхталди. Жиззах вилояти раҳбарлари ўртасида тарқалган маҳаллийчилик ва уруғчилик кайфиятини аёвсиз танқид қилди. Агар шу ярамас иллатдан қутилмас эканмиз, биз ҳеч қачон ҳақиқий миллат бўлиб шакллана олмаймиз, деди Президент. Илгари бу кайфиятга зимдан ва атайлаб рағбат берилар эди. Бугун биз, бутун Ўзбекистон аҳли, озодликка чиқиб, Ватанимизнинг буюк келажагини кўзлаб турган пайтимизда. «сен — зоминликсан», «сен — форишликсан» ёки «сен — жиззахликсан» деб тонфакашлик, тарафкашлик қилиш гуноҳи азим эмасми?! Қачон биз халқ бўламиз, қачон тўдабозлик ва гуруҳбозлик касалидан халос бўламиз?!

«Ўзимиздан бўлсин!» деган гаплар энди ўтмайди. Кадр танлашда шахсий муносабатларга берилишга, ошна-оғайнигарчиликка чек қўямиз. Бугун барчамизнинг илдизимизни чамбарчас боғлайдиган буюк бир тушунча борки, бу — мустақил Ўзбекистондир! Керак бўлса, Ўзбекистоннинг истиқлоли ва истиқболи учун ҳаммамиз жонимизни фидо қиламиз. Ўзбекистонимиз, асрий зулматдан халос бўлган жабрдийда Ватанимиз, биз учун ҳамма нарсадан улуғроқ ва устунроқдир.

Жиззах аҳли — бағрикенг, меҳнатдан қочмайдиган эл, деди Президент сўзининг охирида, унга адолат ва ақл билан бошчилик қиладиган раҳбарлар керак. Янги ҳоким — Алишер Тошкенбоев ёнига фидойи ва ишчан инсонларни йиғиб, вилоятда тўпланиб қолган муаммоларни ўз вақтида ҳал этади, деб умид қиламиз.

Суҳбат охирида Жиззах вилояти ва туманлари ҳокимлари ўз ишлари ҳақида қисқача ахборот бердилар. Президент Ислом Каримов республика аҳамиятига молик айрим муаммоларни ҳал этишни суҳбатда ҳозир бўлган ҳукумат раҳбарларига топширди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчиси Мавлон Умурзоқов, қишлоқ хўжалиги вазири Норбек Қаюмов ва бошқалар қатнашдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот хизмати.

ИШНИНГ ОМАДИ—ЎЗ ВАҚТИДА

БУКА РАЙОНИДА ЧИГИТ ЭКИШНИ ОБИ-ТОБИДА ЎТКАЗИБ, УНИ БИР ТЕКИС, ЕР НАМИГА УНДИРИБ ОЛИШГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР-КЕНГАШ БЎЛИБ ЎТДИ

КУЗДА уйиладиган мўл ҳосилга айни кунларда замин яратилади. Бунинг учун, энг аввало, чигит экишни ўз вақтида, тупроқда етарли ҳарорат, нам бўлган пайтда ўтказиб олиш ғоят муҳимдир. С. Саймоқов номли жамоа хўжалигида хўжаликларнинг раҳбарлари, бош агрономлари, муҳандислари иштирокида бўлиб ўтган семинар-кенгашда ана шу долзарб масала муҳокама қилинди.

Аввалига экиш агрегатлари олиб чиқиб қўйилган очиқ далада амалий машғулот, фикрлашув, маслаҳатлашув бўлиб ўтди. Бунда район деҳқончилик саноати уюшмаси раисининг ўринбосари Эсон Комилов экишга тайёргарлик бўйича қандай ишлар қилинаётганлиги ҳақида қисқача ахборот берди.

Бу йил Бўкада 19 минг 600 гектар майдонда пахта етиштирилади. Етарли миқдорда уруғ бор. С. Саймоқов номли ва Мичурин номли хўжаликлар туксизлантирилган чигит экишади. Бунинг афзаллиги кўп. Агарда ҳар гектар ерга тукли чигитдан 70—80 килограмм сарфланса, туксиз чигитдан 30—35 килограмм кетади. Нарх-наво ошиб, уруғлик ҳаддан ташқари қиммат бўлиб кетган ҳозирги шароитда бу муҳим аҳамиятга эгадир.

Эсон Комилов экиш агрегатини мавсумга қандай созлаш, унинг ишчи қисмларини ҳар бир дала шароитини ҳисобга олган ҳолда, қай тартибда ўрнатиш ва жойлаштириш, улардан қай усулда фойдаланиш ва бошқа тартиб-қоидалар ҳақида гапириб берди. Шунингдек, деҳқончилик саноати уюшмаси бош муҳандиси Норбой Абдиев, етакчи мутахассис В. П. Цой ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, экишни ташкил этишда техникадан фойдаланиш самарадорлигини оширишга оид мулоҳазаларини билдирдилар. Уруғлик чигитни кам деганда 4—5 сантиметр чуқурликка, ернинг нам қатламига тушишини таъминлаш, бир метр узунликда белгиланган миқдордаги уруғликларнинг жойланиши учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида қатор фикрлар айтдилар.

Семинар-кенгашда бу йилги шароитда гербицидлардан фойдаланиш ғоятда муҳим эканлиги, ўтган йили бунга эътибор берилмаганлиги учун кўп жойларда ғўзани ўт босиб кетганлиги, оқибатда ҳосилдорликка путур етказилганлиги алоҳида таъкидланди. Шу ернинг ўзида гербицидлардан фойдаланиш мосламасини қандай созлаш ва ишлатиш амалда кўрсатиб берилди.

Семинарда хўжаликларнинг агрономлари ҳам сўзга чиқдилар ва ўтказилган бу амалий машғулотдан қандай наф кўрганликларини гапириб бердилар.

Бу йил экиш даврида махсус штаб ишлайди. Ҳар бир хўжаликда ҳокимликнинг вакиллари фаолият кўрсатадилар. Семинарга бу вакиллар ҳам таклиф этилган эди.

Семинар давомида уларга ҳам сўз берилди, экиштикиш, дала ишларини ташкил этиш соҳасида қандай билим, тажриба, савияга эга эканликлари синаб кўрилди.

Семинарни район ҳокими Қ. Элчибоев очди ва олиб борди.

Суҳбат давом этади. Район ҳокимининг биринчи ўринбосари Р. Саидов районда бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари экишнинг аҳволи ҳақида ахборот берди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари С. Саймоқов номли жамоа хўжалиги раиси Ваҳоб Мирзақуловни олтмиш ёшга тўлганлиги ва республика фахрий ёрлиғи билан тақдирланганлиги муносабати билан қизғин қутладилар. Бошқа мукофотланганлар ҳам табрик этилди. Бу ерга таклиф этилган тажрибакор деҳқонлар, отахонлар ҳосилнинг баракали бўлиши учун оқ фотиҳа бердилар.

Семинарда вилоят деҳқончилик саноати уюшмаси раиси У. Иброҳимов қатнашди.

Н. ИСАЕВ.

НАВРЎЗ ТАНТАНАЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

РАИС БУВАГА БИР САЛОМ...

Чиноз районидаги Навоий номли жамоа хўжалигида ўтказилган Наврўз тантаналарида 13 нафар келин-куёвга никоҳ гувоҳномалари топширилди.

Тўғрисини айтганда, Навоий номли жамоа хўжалиги бино бўлгандан бери бундай йирик тантанани ҳеч ким кўрмаган эди. Эрталабдан улкан майдонга ҳар тарафдан ясаниб олган колхозчилар, охорли яхтак, дўппи кийган отахонлар, онахонлар, қувончлари ичларига сиғмаётган болакайлар кела бошладилар. Кираверишда раис бува — Жамолиддин Араббоев идора хизматчилари, фаоллари билан қўл боғлаб турибди. Меҳмонлар ҳам узоқ-яқиндан кўп келишди.

Майдонга узоқдан қараган кишининг кўзлари қамашади. Бир томонда келин-куёвлар учун қатор жойлар қилинган, чўғдек гиламлар осилган. Тўрдаги сўриларда отахонлар бир пиёла чой устида гурунглашиб ўтиришибди. Ўнлаб столлар устига солинган дастурхонларда кўк сомса, қатлама, ширмойи, патир нонлар, варақилару сумалаклар, нишолдаю қаймоқлар. Беш-олти дош қозонда ош дамланган. Оёқ-қўллари чаққон йигитлар меҳмонларга хизмат қилишяпти.

Шу пайт «Тўйлар муборак» қўшиғи янграб, ичкаридан жуфт-жуфт бўлиб келин-куёвлар чиқишди. Қаватларида янгалари, куёв жўралари. Улар махсус ўрнатилган саҳна томон юришди. Ж. Араббоев тантана қатнашчилари, меҳмонларни табриклаб, келин-куёвларга биттадан гилам, палос топширди. У уч эгизак онаси, колхозчи Фотима Худойбердиевага битта зотдор ғунажин совға қилинганлигини айтди. Район ЗАГСи мудираси Шоира Ғаффорова турмуш қурган йигит-қизларга никоҳ гувоҳномаларини топширди.

Район ҳокими, Ўзбекистон халқ депутати Усмонали Умаров хўжалик аъзоларини Наврўз байрами билан табриклаб, уларнинг ишларига муваффақиятлар тилади.

Шундан сўнг колхозчи Муҳаббат Мамасолиева ўзи тўқиган «келинсалом»ни айтиб, келинларни салом қилдирди:

Қайга борса боғ қилган,
Халқ дилини чоғ қилган,
Ташвишдан узоқ қилган —
Раис бувага бир салом!
«Амир Темур»ни гуллатган,

Уни хўп гуруллатган,
Ҳазинасин тўлатган —
Раис бувага бир салом!
Юрса йўлни тўлдирган,
Колхоз ишини дўндирган,
Бахт қушини қўндирган —
Раис бувага бир салом!

Наврўз тантаналари анчагача давом этди. Даврани Ўзбекистон халқ депутати, таниқли журналист Дадахон Ёқубов бошқарди, машҳур хонанда Бобомурод Ҳамдамов қўшиқлар айтиб, дилларни хушнуд этди.

Э. ҚОСИМОВ.

• *Президент фармонлари амалда*

ҚИШЛОҚ ХОНАДОНЛАРИГА ГАЗ КЕЛДИ

БУНДАН бир неча йил илгари ҳам қишлоқ хонадонларини газлаштириш бир орзу эди. Ён-веримиздан қайнаб чиқаётган зангори олов қувурлар маржони орқали қаёққадир ғойиб бўлар, биз эса ундан бенасиб эдик. Эндиликда, биринчидан мустақиллик туфайли, иккинчидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг қишлоқларни табиий газ ва ичимлик сув билан таъминлаш тўғрисидаги Фармонига асосан газимиз қишлоқ аҳолисига ҳам хизмат қила бошлади.

— Қибрай туман газлаштириш идорасининг «Гулистон» бўлинмасида 27 йилдан буён раҳбарлик қилиб келаман,— дейди Мирғани Тўлаганов.— Аҳолининг газга бўлган талаби йиллар давомида ўз ижобатини топмади. Одамларнинг эҳтиёжи тўғрисида гапирган раҳбарлар ёмонотликка чиқарилди. «Аввало ўзингни эмас, ўзгани ўйла» деган ҳаётдан йироқ қоида ўйлаб топилди. Биринчи навбатда ўз-ўзингни таъминла, ортса бошқаларга бер, деган муқаддас ҳадис ўгитлари унутилди. Худога шукр, энди замон ўзгарди, давр бошқача. Президентимизнинг қишлоқ аҳолисини табиий газга бўлган талабини қондириш тўғрисидаги Фармони шарофати билан бу соҳадаги ишлар қатъий изга туширилди.

Мирғани аканинг айтганича бор. Олдимиздан оққан сувнинг қадрини энди тушуна бошладик. «Гулистон» газлаштириш бўлинмаси худудида жойлашган бир неча хўжалик ва қишлоқлар илгари табиий газдан бутунлай бебаҳра эди. Ҳозирги вақтда улар бирин-кетин газлаштирилмоқда. Ўтган йили «Турон» жамоа хўжалигида 7 километр, «Маданият» жамоа хўжалигида 11 километр, «Қизил шалола» давлат хўжалигида 5 километрлик газ қувурлари қурилди. Жами 27 километрлик қувур тортилиб, қарийб 700 хонадон ана шу табиий ёнилғи шуъласидан баҳраманд бўлди. Мирғани ака фахр билан яна бундай дейди:

— Президентимиз фармонидан сўнг тилимиз ҳам, қўлимиз ҳам узун бўлди. Қилаётган ишимиз, саъи-ҳаракатларимизни ҳамма яхши тушунаётганлиги учун ҳам қувурлар ундириб олаяпмиз. Қарияларимиз, меҳнат ва уруш фахрийлари, ногиронлар ва кам таъминланган оилалар хонадонларига биринчи навбатда газ ўтказиб бердик. «Меҳнат» маҳалласида истиқомат қилаётган уруш ногиронлари Жўра Оқилов, Анорбой Дуйсенов, қаҳрамон оналар Арзон Абдурасулова, Саодат Тоғаева ва бошқаларнинг хурсандликларини айтмайсизми, Ш. Элчибекова, Б. Иброҳимов, Т. Болтаева каби хизмат кўрсатган қишлоқ муаллимлари уйларига газ келганлиги муносабати билан Президентдан ва ҳукуматдан миннатдор эканликларини изҳор этишди. Ушбу маҳаллада ўтган йили жами 418 та хонадон соҳиблари ўз уйларида «зангори олов» тўйини ўтказишди. Мақсадимиз ҳамма хонадонларни газ билан таъминлашдир.

Газчилар бу йил ҳам бел боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Янги-янги газ тармоқларини қуриб беришяпти. Шу йилнинг биринчи чорагида «Шарқ» давлат хўжалигида 5 километр, «Қизил шалола» жамоа хўжалигида 4 километр, «Турон» ва «Маданият» жамоа хўжаликларида 6 километрлик газ қувурлари тортиб келиниб, хонадонлар тўла газлаштирилади. Бу ишда жамоанинг Ботир Ҳасанов, Абдучори Махаматов, Инобат Махаматова каби чилангар, пайвандчиларининг ҳиссаси катта бўлмоқда.

— Биз,— дейди «Меҳнат» маҳалла қўмитасининг раиси Маҳкам Мирзабоев,— «Гулистон» газлаштириш бўлинмаси жамоаси ва унинг раҳбарлигидан бениҳоя мамнунмиз. Маҳалламизда мингта хонадон бор. Шу ташкилот ва унга бирлашган серғайрат кишиларнинг жонкуярлиги, фидойиликлари сабабли аҳолининг 90 фоизи табиий газга эга бўлди.

Бўлинма жамоасининг фидокорона меҳнати билан «зангори олов» хонадонларига кирган ҳар бир оила газлаштирувчилардан миннатдор эканликларини изҳор қилмоқдалар, улар шаънига илиқ сўзлар айтишяпти. Бу эса «зангори олов» жиловкорларини меҳнатда янги-янги ютуқларга руҳлантирмоқда.

Ф. АБДУРАСУЛОВ.

СУРАТДА: пайвандчи Б. Ҳасанов, бўлим бошлиғи М. Тўлаганов, чилангар Т. Рўзихўжаевлар навбатдаги ишлар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

МУАЛЛИФ сурати.

ХУШКАЙФИЯТ БАҒИШЛАШДИ

ЎЛКАМИЗДА Наврўз байрами шодиёналари давом этмоқда.

Куни кеча Тошкент кимё-технология институтида ҳам бу улуғ айём муносиб нишонланди. Байрамона безатилган дастурхон атрофига институт ўқитувчилари ва талабалари йиғилишди. Кечани институт ректори, профессор Тўлқин Миркомилов очиб, барча йиғилганларни қутлуғ байрам билан муборакбод этди. Катта дошқозонда палов дамланиб тортиқ қилинди. Карнай-сурнай садолари, ҳаваскор хонандаларнинг дилрабо куй-қўшиқлари кечага файз бағишлади. Бундан ташқари шу куни институт Ёшлар иттифоқи ва жисмоний тарбия кафедраси томонидан кўргазмали спорт чиқишлари уюштирилди. Бунда талабалар каратэ, таэквондо, тош кўтариш, шахмат-шашка, миллий кураш бўйича мусобақалашдилар. Талабалардан Б. Боймуродов, З. Рўзибоев, З. Абдиевлар ғолиб деб топилди ва уларга пул мукофотлари берилди.

Ушбу байрамнинг қизиқарли ва шоду хуррамлик билан ўтишида институтнинг фаол профессор домлаларидан П. Исматуллаев, П. Мансуров, доцентлар Т. Мирхолиқов, Р. Сайфутдинов, Қ. Муҳамедов, талабалардан М. Бадиров, Ш. Холмуродов, Х. Аднаев, Ш. Худойбердиев, Ж. Турдимуродовларнинг хизматлари катта бўлди.

Байрам шодиёналари кечгача давом этиб, барчага хушкайфият бағишлади.

Фурқат МАҲМУДХЎЖАЕВ.

СУРАТЛАРДА: Наврўз тантаналаридан лавҳалар.

Д. АҲМАД олган суратлар.

БАЙРАМ ҚИЛИШНИ АЁЛЛАРГА ЧИҚАРГАН

Фақат аёллargина ўзларига хос латофат ва мунислик билан шундай унутилмас, бетакрор байрамни уюштира оладилар. Буни Ўзбекистон ишбилармон аёллари уюшмаси намояндалари яна бир бор тасдиқладилар. Шу уюшманинг «Зумрад» ахборот-маданият маркази «Хамар» халқаро алоқалар маркази билан биргаликда кўргазма ташкил этди. Республика Рассомлар уюшмасининг марказий кўргазмалар залида таниқли мўйқалам усталарининг энг яхши асарлари намойиш қилинмоқда. Наврўз байрамига бағишланган бу кўргазма унинг ташкилотчилари саъи-ҳаракатлари туфайли пойтахтнинг маданий ҳаётидаги катта воқеага айланди.

Таниқли рассомлар Медат Кагаров, Рўзи Чориев, Чингиз Ахмаров, Раҳим Аҳмедов, Жавлон Умарбеков ва бошқа тасвирий санъат усталари кўргазмага ўз асарларини тақдим этдилар. Шу таниқли рассомларнинг шогирдлари — Л. Иброҳимов, А. Нуриддинов ва бошқа муаллифларнинг асарлари ҳам кўргазмага қўйилган. Омон Азимовнинг «Наврўз» туркумидаги асари томошабинларни чиндан ҳам лол қолдирди. У металлдан ясалган гуллаб турган ўрик композициясини тақдим этди. Бу асар шунчалик маҳорат билан яратилганки, уни ҳақиқий гуллаб турган дарахтдан фарқлаш қийин эди.

Байрам ташкилотчилари томошабинларга қувонч бағишлаш учун бутун бир дастурни тайёрладилар. Миллий телевидение ва радиоэшиттириш компаниясининг «Тановар» миллий рақс ансамбли меҳмонларни Ўзбекистон халқларининг бой анъанавий рақс санъати билан таништирди. Шу жамоанинг репертуарида ўлкамиздаги турли минтақалар рақслари бор. Ёш раққосаларнинг, шунингдек Малика Аҳмедованинг ажойиб рақслари кўргазма қатнашчилари учун чинакам совға бўлди.

Байрам ўтказилаётган зал ранг-баранг сўзаналар, кашталар билан безатилган эди. Уларни ишбилармон аёллар уюшмаси вакилалари Ўзбекистоннинг турли вилоятларидан олиб келишган. Улар халқ амалий санъатининг бу турини қўллаб-қувватлаш учун кўп иш қилмоқдалар.

Байрам ташкилотчилари рақслар оралиғидаги танаффусда тўпланганларга Наврўз байрами, ундаги урф-одатлар, маросимлар ҳақида сўзлаб бердилар. Уюшма аъзолари бир кун олдин тайёрлаган сумалак дастурхонга қўйилди. Хуллас, чинакам байрам ташкил этмоқчи бўлсангиз аёлларга ишониб топшираверинг.

И. ГРЕБЕНЮК,
(ЎзА мухбири).

ЕР ҚАДРИ ШУМИ?

РЕСПУБЛИКАМИЗ шароитида суғориладиган ерларнинг беқиёс аҳамияти ҳаммага маълум. Шунинг учун ҳам у ўзбек халқининг чинакам миллий бойлиги ва бебаҳо мулки ҳисобланади. Унинг ҳар бир қаричидан оқилона фойдаланиш, бекор ётишига йўл қўймаслик лозим. Республикамиз аҳолисининг фаровонлиги, иқтисодиёт бошқа тармоқларининг тараққиёти асосан шунга боғлиқлигини унутмаслик керак. Қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотнинг ҳам мазмунини шу ғоя, шу мақсад ташкил этади.

Лекин, давр тақозоси, шароит талаби билан шундай бебаҳо бойликнинг парчаларини бўлса ҳам турли-туман янги иншоотлар қурилишига ажратиб беришга мажбур бўлинмоқда. Чунки бундай иншоотлар қурилиши ҳам зарур. Бунинг учун ажратилган ер ҳар доим ҳам вақтида ўзлаштирилмаяпти. Бу афсусланарли бир ҳолдир. Суғориладиган ерларни, унинг қанчалигидан қатъий назар, умуман бекор ўтказиш катта даромадни йўқотиш демакдир. Бунга эса ҳеч вақт йўл қўймаслик керак. Ахир бир гектар суғориладиган ерда ками билан тўрт-беш кишининг бир йиллик ризқ-насибаси бор, дейишади халқимиз орасида.

Лекин, надоматлар бўлсинки, иншоотлар қурилиши учун ажратилган ерларнинг йиллаб бекор ётишига йўл қўйиш ҳоллари кўплаб учраб турипти. Ерни ажратишга келганда ниҳоятда шоширишади, бунга рухсат берувчи мутасадди ташкилотларнинг остонасидан қадамлари аримай қолади. Масалани ижобий ҳал қилиб олганларидан кейин эса кўпинча хотиржамлик кайфиятига берилишади.

Янгийўл туманида иншоотлар қурилиши учун ажратилган суғорма ерларни ўзлаштириш аҳволини текшириш ҳам шундан далолат бериб турипти. Район давлат назорати нозирлиги бу масалада катта камчиликлар борлигини аниқлади.

Тошкент вилояти бош таъминот идораси учун янги омборхона қуриш лозим бўлиб қолди. Бунинг учун райондаги «Ниёзбош» жамоа хўжалиги ҳудудидан бир гектар ер ажратиб берилди. Илгари бу суғорма ер бўлиб, ундан турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун фойдаланиб келинган эди. Бу майдон 1992 йилнинг 27 апрелида ажратиб берилганди. Орадан деярли бир йил ўтган бўлишига қарамай ҳали бу ерда қурилиш ишлари умуман бошланмаган. Ҳамон ундан дарак йўқ. Бир гектар ернинг умри бекор ўтди. Агар унга экин экилса тонна-тонналаб маҳсулот олинган бўлар эди-ку. Район давлат назорати нозирлиги бу ишга бефарқ қарай олмади. Бир йилдан бери бўш ётганига хотима беришни лозим топиб, жуда тўғри иш қилди. Бир гектарлик бу ерни яна «Ниёзбош» жамоа хўжалигига қишлоқ хўжалик экинлари экиш учун қайтариб берди.

Бундай аҳвол «Тинчлик» жамоа хўжалигида ҳам содир бўлди. Бу хўжаликка қарашли ердан ўн гектар майдон Ўзбекистон Республикаси Енгил саноат вазирлиги илтимоси билан ажратиб берилган эди. Бу ерда устки трикотаж кийимлар фабрикаси қурилиши назарда тутилди. Буни қарангки, ер 1991 йилнинг 5 январида берилганига қарамай ҳамон бўш турипти, на қурилиш боради, на экин экилади. Бу ер ҳам «Тинчлик» жамоа хўжалигига қайтариб берилди.

Янгийўл атрофи экинзорлар билан ўраб олинган. Шаҳар тугамасдан пахтазорлар бошланади. Унинг аҳолиси кўпайиб бормоқда, бу ерда жойлашган корхоналар кенгаймоқда, уларнинг янги-янги ишлаб чиқариш қувватлари, бинолари қурилмоқда. Шуларнинг ҳаммаси ижтимоий бинолар, уй-жой қурилишига эҳтиёжни кучайтирмоқда. Шаҳар ичида эса бўш жойлар деярли йўқ.

Шуни ҳисобга олиб, район ҳудудидан ер ажратилмоқда. Шаҳардаги тўққизта корхона ва ташкилот илтимоси ҳисобга олиниб, вилоят Кенгашининг 1990 йил 29 сентябрдаги қарори билан «Янгийўл» давлат хўжалиги ҳудудидан 11 гектар ер ажратиб берилган эди.

Шаҳар корхона, ташкилотлари бунинг эвазига хўжаликка мавжуд ерларни текислаш ва янги ерларни ўзлаштириш учун маблағ ажратишлари керак эди. Бошида шунга келишилганди. Бироқ уларнинг айримлари бу шартни бажаришга шошилмади. Чунончи тўрттаси ҳали ҳам маблағ ажратгани йўқ.

Район давлат назорати нозирлиги бу масалани кўриб чиқиб, тўланмаган маблағ ўн баравар қилиб: «Янгийўл» давлат хўжалиги фойдасига олиб берилди. Бундан ташқари, вилоят ер тузилиши ташкилоти давлат хўжалигига юқорида айтилган ишларни бажариш учун 761 минг сўм пул ўтказиши керак эди. Лекин, бу маблағ ҳамон хўжаликка берилгани йўқ. Бу ҳақда тузилган ҳужжатлар чора кўриш учун мутасадди вилоят ташкилотларига тақдим этилди.

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ниҳоятда мушкул бўлиб турган ҳозирги қийин иқтисодий шароитда ризқ-рўзимиз манбаи бўлган ернинг қадрига етмаслик, уни бекор туришига йўл қўйиш умуман мумкин эмас. Бундай бефарқликни ҳеч қандай баҳона билан изоҳлаб бўлмайди. Шуни ҳисобга олган Янгийўл район давлат назорати нозирлигининг бу ишини фақат маъқуллаш мумкин.

Бундай ташлаб қўйилган, тарқатишга тарқатилиб фойдаланилмай ётган ерлар деярли барча районларда ҳам бор. Дейлик, уларни аниқлаш ва зудлик билан қишлоқ хўжалик оборотига киритишга эришиш лозим. Ахир ерни битмас-туганмас хазина деб бежиз айтишмаган. Шундай бўлгач, айниқса, суғориладиган ернинг қадрига етайлик, унинг бекор ётишига асло йўл қўймайлик. Бу соҳадаги бефарқликка, лоқайдликка муросасиз бўлайлик.

М. МАҲМУДОВ.

● *Вилоятимизда чақириқ кунлари*

МАРДЛАР ҚЎРИҚЛАЙДИ ВАТАННИ

БАҲОР келишини орзиқиб кутамиз. Чунки у ўзи билан бир олам қувонч олиб келади. Табиатга гўзаллик ато этиб, киши қалбига ҳузур бағишлайдиган илиқлик олиб киради. Ана шундай дамда баҳорги чақириқ кунлари уюштирилиб, йигитлар ҳарбий хизматга отланадилар. Бироқ йилда икки бор ўтказиладиган ушбу тадбир сўнгги пайтда кўпчилик ота-оналарнинг юрагига оғриқ бўлиб кирганн сир эмас. Сабаби-собиқ Иттифоқнинг турли минтақаларидаги уруш ҳаракатлари аланга олиб, бегуноҳ фарзандларнинг бевақт ҳаётдан кўз юмаётганлигидир. Бу — юракларга ғулғула солибгина қолмай, балки армиянинг обрўсига ҳам путур етказиб қўйди. Ҳайриятки, она заминимиз тинч. Осмонимиз беғубор, халқимиз осуда ҳаёт кечирмоқда. Лекин бошқа ҳудудлардаги бошбошдоқликлар республика ҳаётига ўз таъсирини ўтказиши турган гап. Ана шундай оғир шароитда миллий армияни жамлаш ишлари олиб борилляпти.

— Қийинчиликларга қарамай чақириқни кўнгилдагидек ўтказиш чора тадбирлари кўриляпти,— дейди вилоят мудофаа ишлари бўйича бошқарма бошлиғи муовини полковник А. Қосимов.— Энг биринчи навбатда жойларда тарғибот ва тушунтириш ишлари кенг кўламда жорий этилаяпти.

Ҳақиқатан ҳам халқ оммаси орасида армия ҳақидаги турли миш-миш ва бўҳтонларга барҳам бериш вақти келди. Бу хизматга чақирилувчилар ва уларнинг ота-оналари билан ҳарбий зобитлар ўртасидаги учрашувларда, турли тадбирларда ўз аксини топиши керак.

Республикамизда бу борада амалий ишлар қилинмоқда. Шундай тадбирлардан бири — чақириқ кунларидир.

Тошкентдаги ИИБнинг ҳарбий-техника билим юрти ҳеч қачон бунчалик одамлар билан гавжум бўлмаган. Бўлажак ҳарбийлар ота-оналари ва қариндош-уруғлар билан бу ерга ташриф буюришган. Бу ерда хизматга чақирилганларни катта синовлар кутмоқда. Синовдан ўтиш учун эса илк сабоқлар олиш талаб этилади. Бу ерда бўлажак аскарларнинг мағрурона қаторда тизилиб туришлари, ҳарбийча саломлашишлари, уларнинг метиндек мустаҳкам интизомга риоя этишлари, ҳамма-ҳаммаси Ватан посбонлари бўлиб етишишларидан далолат беради. Фахрий меҳмонлар уларга қисқа, лекин аҳамиятли бўлган тилаклар билдиришади.

Тошкент районининг турли жойларидан келганлар бутун диққат-эътиборларини ҳарбий техникага қаратадилар. Бу бежиз эмас. Мактабда эгалланган илк ҳарбий мушоҳадалар шу ерда қанот отади. Бўлажак ҳарбийларнинг қизиқиш иштиёқлари кучлилигини уларнинг берган саволларидан ҳам англаш мумкин.

— Шундай пайтлар бўлган эдики,— дея ҳикоя қилади А. Қосимов,— ҳарбий комиссариатга узоқ қишлоқлардан қариялар келишиб, баъзи ёшларни қандай сабабларга кўра хизматга чақирилмаганлигини суриштиришарди. Бу эса армия мавқеининг қандайлигидан далолат берарди...

Айни пайтда ўзбек миллий армиясида ана шу жиҳатларни қарор топтириш ишлари кенг миқёсда бошлаб юборилган. Ана, қудратли зенит пулемети олдига Тошкент районидаги 9-ўрта мактабнинг бир гуруҳ ўқувчилари йиғилишган. Улар бу ерга ўз раҳбарлари, истеъфодаги капитан А. М. Розиқов билан бирга келишган. Капитан ўз шогирдларини ҳарбий хизматга садоқат руҳида тарбиялай олди. Алишер Акбаров, Баҳодир Абдураҳмонов каби йигитлар ёзда мана шу ҳарбий билим юртига кириб ўқишга бел боғлашган.

Шу райондаги 35-ўрта мактабнинг битирувчилари ҳарбий раҳбарлари А. П. Степахин ва директор З. М. Алкаева раҳбарлигида ташриф буюришибди. Битирувчиларнинг ўн тўққиз нафаридан еттитаси ҳарбий зобит бўлишга қарор қилишган. Шундан билса бўладики, кўпчилик ўсмирларнинг хизматга бўлган иштиёқлари ниҳоятда баланд.

Хулоса қилиб шуни айтиш мумкинки, йигитларимизда ўз мустақил Ватанларини ҳимоя қилишдек муқаддас бурчга чуқур ихлос қўяётганликлари кишини қувонтиради. Зеро. Ватан туйғусини қалбан ҳис қилишдек улуғ нарса бўлмаса керак.

Ю. ҚОБУЛЖОНОВ.

● СУРАТЛАРДА: ҳарбий хизматга чақириқ куни қатнашчилари.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ИҚТИДОРЛИ БОЛАЛАР АНИҚЛАЙДИ

МУСТАҚИЛЛИК йўлидан дадил одим ташлаётган Ўзбекистонимизнинг келажакда янада гуллаб-яшнаши ва равнақи ёш авлоднинг таълим-тарбиясига боғлиқ. Шу боис ҳукуматимиз илмли ёшларни тарбиялаш, уларни ҳар томонлама етук ва баркамол бўлиб улғайишлари ҳақида ғамхўрлик кўрсатмоқда. Бу борада, айниқса, ўқувчилар, талабалар, ўқув муассасалари тарбияланувчилари ўртасида уларнинг билими, иқтидори ва қобилиятини ўрганиш мақсадида бугунги кунда турли хил тадбирлар, кўрик-танловлар, кўргазмалар ташкил қилиш яхши натижалар бермоқда.

Кунн кеча Тошкент авиация техникумида Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, жумҳурият ўқувчилар техник ижодиёти маркази томонидан анъанавий II-иқтидорли болалар слёти ўтказилди.

Ушбу слёт доирасида ёш техник ижодкорлар секцияси тўрт йўналиш бўйича иш бошлади. Унда келажак лойиҳаси, агросаноат техникаси, ёш ишбилармон ва бошланғич техник моделларнинг ранг-баранглиги барчани ўзига жалб этди. Ўқувчилардан В. Титовнинг «Ўт ўчирувчи робот», У. Қурбонов яратган «Буғдой қуритгич», Ш. Абдуллаевнинг «Резина моторли автомобил» каби моделлари «Келажак лойиҳаси» секциясида бўлганлар диққатини ўзига жалб этди.

Ушбу иқтидорли ижодкор талабалар яратган ишларини муҳокама қилиб, холис баҳолашда «Тараққиёт» — Ўзбекистон илмий техника ассоциацияси, «Корчалон» илмий маркази ходимлари иштирок этди.

Бу слётнинг шарти бўйича ҳар бир қатнашчи ўзи янгилик сифатида яратган маҳсулотини қисқача шарҳлаб бериши ва турли қўшимча саволларга жавоб бериши керак эди. Шу куни ижодкорлардан Д. Раҳимов, А. Облоқулов, Т. Алиев, В. Титов, ва А. Лукьяновлар гувоҳнома, фахрий ёрлиқлар ва республика болалар фонди стипеидиясига тавсия этилдилар.

Бундан ташқари Т. Алиев ва А. Салоҳиддиновлар Бишкек шаҳрида бўлиб ўтадиган «Бизиес ва болалар» халқаро фестивалига қатнашиш учун йўлланма олдилар.

Ф. СОБИРОВ.

ДЕҲҚОНГА ШАРОИТ ЯРАТИБ БЕРСАНГИЗ БЎЛГАНИ

ЭКИШ МАВСУМИ ОЛДИДАН СУҲБАТ

Деҳқон аҳли табиатан саҳий, захматкаш, фидойи, танти инсондир. Унга шароит яратиб, иссиғидан, совуғидан хабар олиб, кайфиятини, руҳини кўтариб, ҳожатини чиқариб турсангиз бўлгани. У сира ҳам меҳнат қилишдан қочмайди, меҳнат қилиб чарчамайди ҳам. Қишлоқда туғилиб ўсган, улғайган, агрономлик касбини эгаллаган Ҳамиджон Абдуғаниев раҳбарликда озми-кўпми тажриба орттирган экан, ҳамиша ана шу ҳақиқатга амал қилиб келади. У Янгийўл районидаги «Озод» (собиқ «Октябрь») жамоа хўжалигида раис ўринбосари бўлиб меҳнат қилганда ҳам кўпгина саховатли ишларга бош-қош бўлиб, ҳамқишлоқларининг ҳурмат-эътиборини қозонди. Бундан уч йил бурун эса шу райондаги Мирзабобоев номли (собиқ «Партия XXI съезди») жамоа хўжалигига раис қилиб сайланди. Бу катта ишончни амалий меҳнати билан оқлаш учун астойдил ишга киришди.

— Биринчи қадамни нимадан бошладингиз?

— Албатта, одамларнинг фикрини, эҳтиёжини ўрганишдан, дард-хасратларини тинглашдан. Умумий йиғилишда улар сувдан қийналяпмиз, деб айтишди. Бунинг устига қишлоқ йўллари ишдан чиқиб қолганлигини гапиришди. Кўпчилик бизнинг қишлоққа ҳам газ келтирса бўладими, ахир ўтин-кўмирдан қийналиб кетдик-ку, деган фикрни билдирди.

Ҳақли талаб, ҳақли эътирозлар эди. Ишни энг аввало кўпчиликнинг ана шу истакларини рўёбга чиқаришдан бошлашга ҳаракат қилдим. Бунда фаолларга таяндим. 11 та артезиан қудуғи қазилиб ишга туширилди. Ичимлик сув танқислигига барҳам берилди. Бригадаларга ва бошқа керакли тармоқларга олиб борадиган йўлларнинг ҳаммаси текисланиб, асфальт ётқизилди, бу орада тегишли ташкилотлар, идораларга учрашиб, қишлоққа газ келтириш масаласини ҳам ҳал қила бошладик. Ҳаммаси бўлиб 100 километр масофага газ қувурлари тортиб келинади. Бу иш беш йилга мўлжалланган.

Бироқ, биринчи навбатда 6 километрлик масофага юқори босимли ер ости қувурлари орқали газ келтирилиши шу йилнинг апрель ойигача йиғиб-териб олинди ва биз режани районда биринчилар қаторида бажардик. Ҳосилдорлик мўлжалдаги 25 центнер ўрнига 27 центнерга етди.

— Бу йилги режалар қандай?

— Бу йил 500 гектар майдонда пахта етиштирилади. Ҳосилдорлик ошса ошадики, камаймайди. Лекин бу мақсадга эришиш учун бир қатор омилларга қатъий амал қилиш керак. Бизнинг ерларнинг тупроғи бошқачароқ, анча кеч етилади.

Бу йилги шароитда айниқса, экишда янглишмаслигимиз, еримизнинг хусусиятини ҳисобга олишимиз шарт. Ўтган йилги сабоқ шундан далолат беради. Чунки биз ўтган йили чигит экишни олти кунда тугалладик, деб хурсанд бўлгандик, барибир, бўлмади, бузиб қайта экишга тўғри келди.

Бу йил ўтган йилги хатонинг такрорланишига асло йўл қўймаслигимиз керак. Чунки нарх-наво ҳаддан ташқари кўтарилиб кетган. Бир кило чигитнинг нархи 31 сўмданга тўғри келади. Бир гектар ерга эса 45—50 килограмм уруғлик сарфлаш зарур бўлади. Демак, озроқ янглишиш, чигитни қайта бузиб экиш — кони зиёндир. Янглишишга йўл қўймаслик учун эса тажрибага, деҳқонларнинг маслаҳатларига амал қилишимиз керак. Биз бундай деҳқонлар кўп. Саидаҳмад Охунов, Меливой Султонов, Низомали Исомов ва бошқалар.

— Бошқа соҳалардаги ишлар қандай?

— Ўтган йили 3 минг тонна сабзавот етиштиргандик. Очиғи, охирига бориб сотишдан қийналдик. Чунки бизда ҳали қайта ишлаш цехлари йўқ-да! Анчагина майдондаги қовун-тарвузларимиз қолиб кетиб нобуд бўлди. Буларни ҳисобга олмасак бўлмайди. Шунинг учун маслаҳатлашиб, ўз қишлоғимиз аҳолиси эҳтиёжи, қолаверса, Янгийўл районн ва шаҳрига етказиб бериш имкониятларини ҳисобга олиб, бу йил кўпи билан 2 минг тонна сабзавот етиштиришни режалаштирганмиз. Ўтган йили пиёз ҳосили яхши бўлганди. Лекин Омск вилоятидан олиб келган картошка уруғи яхши чиқмади. Чув тушиб қолдик. Бу йил ана шу хатога йўл қўймаслик чораларини кўраяпмиз. 124 гектар майдонга картошка экишимиз керак. Ҳозир бу иш қизғин боряпти. Каттагина майдонга пиёз экиб қўйганмиз, помидор, сабзи, бақлажон етиштиришни кўпайтиришга ҳамма асос бор.

Фермада 200 бош сигир боқилмоқда. Бундан буён кам сут берадиган сигирни аслини олганда бир кун ҳам ушлаб турмаслигимиз керак. Лекин ҳозирча, бундай сигирларимиз ҳам бор. Зотини яхшилаб олмасак бўлмайди. Бунинг учун эса фурсат керак.

Ўтган йили сут режасини бажаролмаганмиз. бу йил ем-хашак мўл-кўллигини таъминласак режа, албатта, уддаланади. Ҳар гектаридан жуда бўлмаганда 150 центнердан беда пичани, 350—400 центнердан озуқа лавлаги, 50 центнердан макка дони олиш ҳаракатини қилишимиз шарт.

— Ҳозирги бозор иқтисоди жамоа хўжалиги олдига ҳам ҳар бир соҳада кўпроқ фойда олиш, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш вазифасини қўйяпти. Бунинг йўллари кўп, албатта.

— Бўлмасам-чи, ҳар биримиз ишбилармон бўлишимиз керак. Бу давр, ҳозирги кун талабидир. Идора олдида озроқ майдон деярли қаровсиз қолиб кетган экан. Ўтган йили ана шу ерни яхшилаб текисладик. Гулхона ташкил этдик. Бу йил ана шу гулхона ҳисобидан 1 миллион 200 минг сўм фойда олдик. Қишлоғимизга газ келгач, ишлар яна ҳам юришиб кетади. Иссиқхона қурамиз. Пиёзни қуритадиган, сабзавот маҳсулотларини, сутни қайта ишлайдиган цех ташкил этилади.

Келгусида чоғроққина бўлса ҳам ғишт заводи қуриш ниятимиз бор.

— Яхши ниятларингиз йўлдошингиз бўлсин.

Суҳбатдош Н. РИХСИЕВ.

— Омборларимизга озиқ-овқат ва бошқа маҳсулотларни ғамлаб қўйгандик. Бутун қиш давомида таъминлаб турдик. Томорқадорларга қурилиш материалларидан ҳам қарашиб турибмиз. Ўзимизга тегишли пахта чигитидан мой олиб келиб, уни ҳам ҳар бир хонадонга жон бошига қараб тақсимладик. Толага озроқ ёғоч-тахта олганмиз, расамади билан бўлиб, берамиз. Бундан ташқари 50 тага яқин палос олиб қўйгандик. Тўй-ҳашам қилувчилар сўраб келишса йўқ, демаяпмиз.

— Сиздан угина, биздан бугина деганларидек, дала ишлари ҳам юришиб кетгандир.

— Албатта-да, етакчи тармоқ пахтачиликда кескин бурилиш бўлаяпти. Ҳосилдорлик 17 центнерга тушиб қолган экан. Деҳқонларимиз уни кўтаришга астойдил бел боғладилар. Ерни яхшилаб боқдилар. Пудрат қўл келди. Бунинг устига моддий манфаатдорлик... Ўтган йили қўлда терилган ҳар бир килограмм пахтага ўртача беш сўмдан ҳақ тўлаб турилди. Йиғим-теримда ҳар бир хонадон, бутун қишлоқ аҳли далага кўчиб чиқди, десак хато қилмаган бўламиз. Айрим оилалар пахта мавсумида 35—40 сўмлаб ишлашди. Етиштирилган ҳосил охирги килограммларда ниҳоясига етказилади.

ВИЛОЯТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИДА

ХАЛҚ РИЗҚИ — ДАҲЛСИЗ

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси ҳукумати бозор иқтисодиётига ўтилаётган ҳозирги кунда аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, озиқ-овқат ва кенг истеъмол моллари билан тўлиқроқ таъминлаш учун барча чора тадбирларни кўрмоқда. Республикада тақчил бўлган бир қатор маҳсулотлар ҳориждан ва ҳамдўстлик давлатларидан олиб келинмоқда. Хуллас, бутун эътибор аҳолининг эҳтиёжини қондиришга қаратилмоқда. Буни халқимиз кўриб билиб турибди: ўз миннатдорчилигини билдирмоқда.

Минг афсуски, ана шундай пайтда республикамизда қимматли озиқ-овқат ва бошқа товар моддий бойликларини ноқонуний йўллар билан четга олиб чиқиб кетишга уринаётган сохта «ишбилармонлар», «бизнесмен» ниқобидаги учарлар ҳам учраб турибди. Улар ўз халқининг ризқини қийиб, жиноятга қўл уришга ҳам тайёрдирлар. Республикамизда бундайларнинг пайини қирқиш учун давлат божхона қўмитаси ташкил этилди. Бундан асосий мақсад ички бозоримизни ҳимоя қилиш, товар моддий бойликларнинг четга олиб чиқиб кетилишига йўл қўймасликдир.

Шуни таъкидлаш керакки, божхона хизмати ходимлари қисқа муддат ичидаёқ бу борада салмоқли ишларни амалга оширишди. Биргина Тошкент вилояти божхона қўмитаси томонидан 1992 йилда республикадан четга олиб чиқиб кетилаётган 240 миллион сўмлик товар моддий бойликлари олиб қолинди ва халқимизга қайтарилди. 1993 йилнинг биринчи чорагида бу рақам 96 миллион сўмликни ташкил этди.

Аммо божхона қўмитаси ҳавола этган ҳужжатлар билан танишар экансан, кўрилаётган тадбирларга қарамасдан ноқонуний йўллар билан турли молларни республикадан четга олиб чиқиб кетиш нега камаймаётир, «ташмачилар» кимлар, улар бу ҳаракатлари билан кимнинг манфаатини ўйламоқдалар, наҳотки улар болалар, оналар, қариялар, ногиронлар ризқини қийишдан чўчимайдилар, деган савол туғилади кишида.

Лекин бундайлар албатта қонун олдида жавоб беришлари керак. Уларнинг пайини қирқиш учун биргалашиб курашмоғимиз зарур. Ана шунинг учун ҳам бугундан бошлаб газета саҳифаларида «Вилоят божхона қўмитаси хабар қилади» рукни остида божхона қўмитасидан олинган хабарларни бериб боришга қарор қилдик.

Қуйида қўмитадан олинган дастлабки маълумотларни эътиборингизга ҳавола қилмоқдамиз.

ЎЗЛАРИДА ТАҚЧИЛУ...

ИСТЕЪМОЛ бозорида ёнилғи-мойлаш материаллари нархининг кундан-кунга кўтарилиб бораётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Ана шунинг учун ҳам айрим корхона, ташкилот ва хўжаликларда ёнилғи анчагина тақчил бўлиб бормоқда. Тўғрида, бир литр бензиннинг нархи палон сўм бўлгандан кейин, ундан тежаб-тергаб, самарали фойдаланиш керак. Ана шундай бир пайтда ҳам вилоятимиздаги айрим хўжаликлар ўзларида йўқ бўлган ёнилғини четга чиқариш йўлига ўтибдилар. Яқинда божхона қўмитаси ходимлари ГАЗ-3307 маркали давлат белгиси 05—83 ТШР автомашинасини тўхтатишди. Бу машина Бўка районидаги хўжаликка қарашли бўлиб, унинг ҳайдовчиси Ғайрат Шерматов экан. У ўз машинасида ҳомийси Раҳимбек Боқиев билан 213 минг 300 сўмлик дизел ёнилғисини ноқонуний равишда четга олиб кетаётганда ушланди. Айбдорга 15 минг сўм жарима солинди. Ёнилғи эса вилоятга қайтарилди.

Ғазалкент шаҳридаги 125-сон автокорхонага қарашли ГАЗ-52 маркали давлат белгиси 85—65 ТШС машинасининг ҳайдовчиси Ф. Саранин билан Ихтиёр Қаҳҳоров икковлашиб салкам 2,5 тонна дизел ёнилғисини Кучлик базасидан машинага юклаб, ҳеч қандай ҳужжатсиз олиб кетмоқчи бўлганларида ушландилар. Юк мусодара қилинди. Кузатувчига 9 минг сўм жарима солинди. Умуман сўнгги пайтда ёнилғи-мойлаш материалларини четга олиб чиқиб кетишга уриниш кучаймоқда. Бўка газлаштириш корхонасининг ҳайдовчиси Абдураим Абдураҳмонов ҳам ўзи минадиган ГАЗ-53 маркали давлат белгиси 35—74 ТШМ автомашинасида 4660 литр АИ-76 бензин билан қўлга тушди. У мақсадига эришолмади. Аксинча, қонунга зид ҳаракати учун 10 минг сўм жарима тўлади.

Бундай фактлар сероб. Хўш, бу кимсалар тақчил бўлиб турган ёнилғини нима мақсадда четга олиб чиқиб кетишга уринмоқдалар? Бизнингча, ундан кутилган мақсад битта — ноқонуний йўл билан даромад орттириш. Бунга эса йўл йўқ.

СИРЛАРИ ОШКОР БЎЛИБ ҚОЛДИ

ФАКТЛАР ўжар бўлади. Уни қанча яширманг, чуқурроқ текширсангиз касални иситма ошкор қилиб қўяди. Бўлмаса Икарус-256 давлат белгиси 89—48 ДЖП Қозоғистоннинг Жамбул фосфор заводига қарашли автобус тўхтатилганда унда ҳайдовчилар Абдухай Жаматбеков ва Альберт Шокировлар 183 қути маргарин ортиб кетаётганликлари аниқланармиди. Улар 245 минг 220 сўмлик бу маҳсулотни ноқонуний йўл билан Қирғизистон Республикасининг Талас вилоятига олиб кетишаётган экан. Тегишли рухсатномаси бўлмаган бу юк мусодара қилинди. Айбдорлар тегишли жазосини олди.

Россиянинг Псков вилоятидаги «АСТОТ» концернининг ҳайдовчиси О. Климентьев ҳам анойилардан эмас экан. У ЗИЛ-130 машинасида 240 банка, яъни 182 минг 400 сўмлик томат пастасини вилоятимиздаги ҳар хил дўконлардан сотиб олиб, ноқонуний йўл билан Псковга олиб кетаётганда ушланди. Климентьев қилмишнга яраша 7500 сўм жарима тўлади. Томат пасталари эса савдо муассасаларига қайтарилди.

Қозоғистоннинг Чимкент вилояти Абай райони фуқароси Александр Актинбоев ўзининг ВАЗ-2101 давлат белгиси 3 12—51 ЧМ машинасида ҳе йўқ, бе йўқ ҳажми 250 граммлик 290 банка майонезни ҳеч қандай рухсатсиз олиб кетаётганда тўхтатиб қолинди. Бу маҳсулот ҳам «Ёшлик» ўқув комбинатига топширилди. Ноқонуний юк эгасига жарима солинди. Божхона ходимлари Оҳангарон темир йўл станциясини текширишдан ўтказдилар. Украина Республикасига жўнатилаётган бир контейнер кўздан кечирилганда Юқоричирчиқ районидаги «Политотдел» жамоа хўжалигида яшовчи Виктор Цой рухсатномада кўрсатилмаган 150 килограмм полиэтилен пленкаси, 50 килограмм гуруч беркитиқча жўнатаётганлиги аниқланди. Чирчиқ шаҳрида яшовчи А. Сергеев деган кимса ҳам ўз машинасида 140 килограмм маргаринни Қозоғистоннинг Жамбул шаҳрига олиб чиқиб кетмоқчи бўлганда тўхтатилди.

Айримлар бундай арзимаган мисолларни кўрсатишга ҳожат борми, деган саволни беришлари мумкин. Халқимизда тома-тома кўл бўлур, деган нақл бор. Ҳар ким 50—100 килолаб ҳар куни ташмалайверса эртага нима бўлади. Ана шу килограммлар тонналарни ташкил этмайдими?!

Тошкент шаҳрининг Ҳамза районидаги 2-автотранспорт корхонасига қарашли ЗИЛ-130 давлат белгиси 32—43 ТНН, ЗИЛ-130 давлат белгиси 71—33 ТНБ, ГАЗ-53 давлат белгиси 70—85 ТНБ автомашиналари тўхтатилганда 19 тоннадан ортиқ картошка олиб кетилаётганлиги аниқланди. Ҳайдовчилар А. Ибрагимов, Н. Жамилов, А. Жамиловларга ҳам 7500 сўмдан жарима солинди. Картошка мусодара қилиниб, Бекобод районидаги «Ёшлик» савдо марказига топширилди.

Божхона ходимлари Чирчиқ шаҳар темир йўл юк жўнатиш бекатида ҳам ғаройиб воқеаларнинг устидан чиқишди. Бўстонлиқ районининг Товоқсой қўрғонида яшовчи Э. Ким ўзига қарашли контейнерга ноқонуний йўл билан 40 минг сўмликдан ортиқ озиқ-овқат маҳсулотларини жойлаб қўйган экан.

Сўнгги пайтда республикамизда, жумладан, Тошкент вилоятининг барча районларида ҳам аҳолининг уй-жой қуриши кўпайиб бормоқда. Бундан қувониш керак. Ҳар йили шу ҳудуддаги аҳолига қўшимча томорқалар ажратилмоқда. Демак, ҳаммамизга қурилиш материали зарур. Бу қурилиш материалларининг кўп қисми Россия ва бошқа республикалардан олиб келинмоқда. Ана шундай бир пайтда вилоятимиздаги айрим корхона ва ташкилотлардан четга ноқонуний йўл билан халқ учун зарур бўлган қурилиш материалларини олиб чиқиб кетишга уриниш бўлаётганлигини қандай баҳолайсиз? Мана, улардан бири Султонмурод Жоназаров. Бу фуқаро ўзининг ЗИЛ-130 машинасида Бекобод шаҳридаги ёғоч савдо корхонасидан 50 минг сўмлик шиферни олиб кетаётганда тўхтатиб қолинди. Х. Раҳимов ҳам Бекобод шаҳридан 19 минг сўмлик бўёқни четга олиб чиқиб кетаётганда ушланди. Бекобод шаҳрининг 13-даҳасида истиқомат қилувчи А. Тахтар ҳам контейнерга салкам 40 минг сўмлик қурилиш материалларини Бекобод шаҳридан сотиб олиб Қрим вилоятига жўнатмоқчи бўлибди. Бу юкларнинг барчаси мусодара қилинди. Айбдорларга жарима солинди. Чунки бу ҳаракатларнинг барчаси ноқонуний бўлиб, рухсатномага эга эмас эди.

Бунга яна шуни қўшимча қиламизки, юқоридаги ноқонуний ишлар юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан текшириш ишлари олиб борилмоқда.

Биз божхона қўмитасининг дастлабки хабарларига шу ерда нуқта қўймоқчимиз. Аслида халққа етказмоқчи бўлган маълумотларимиз кўп. Лекин бизнинг асосий мақсадимиз юқорида таъкидлаганимиздек уларнинг олдини олишдир. Зеро, халқнинг ризқига хиёнат қилган одамнинг ҳеч қачон косаси оқармайди.

ФИРИБГАРЛАРДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

БИР ЯРИМ МИНГГА... 5 ТА ҚЎЙ?!

... ЯНГИЙЎЛ шаҳрида истиқомат қилувчи «С» тонг саҳарда турди-да олтита қўйини бозорга олиб жўнади. Бозор гавжум. Олди-сотдилар авжида. Кимлардир «Бор барака денг!» деб, қўл силтаб ўтишибди. «С» бироз ҳаёллаб турди. Шу орада унинг олдига оддийгина бир йигит келиб, қўйларга разм солди.

— Ҳаммасини оламан, булари қанча?

— Келишамиз-да, ака...

Анча-мунча тортишувдан сўнг олти қўй 85 минг сўмга бор-барака қилинди. Аммо, шу ўртада харидор арзимас нарсани баҳона қилиб, тихирлик қила бошлади. «С» ранжиган бўлиб, битта қўйни бошқа бировга пуллаб юборди. Ҳалиги харидор йигит энди беш қўйни 75 минг сўмга оладиган бўлди. Шу орада танишиб ҳам олишди. Харидорнинг исми «Г» экан.

— Энди бундай қиламиз, ука, — деди «Г», — ташқарида менинг юк машинам бор. Қўйларни ўша ерга олиб чиқайлик, ёрдам бериб юборинг. Пулни ҳам бира-тўла машинада оласиз...

Қўйлар юк машинасига жойланди. «С» машина Янгийўл томон кетишини билгач, уйига барвақтроқ етиб олиш мақсадида бирга жўнайдиган бўлди. Машина шаҳарнинг Файзобод маҳалласига яқинлашганда, «С» уни тўхтатди.

— Мен манзилга етиб келдим, энди ҳисоб-китоб қилайлик, — деди у, — ишқилиб, сиз ҳам яхшиликка яратинг...

«Г» чўнтагидан бир даста пулларни чиқариб, қўйлар эгасига санаб берди. «Энди тўхтанг», деди у дафъатан ва «С»га қараб юзланди:

— Ке, ука, пулларингни ўзим тахлаб, боғлаб берай, — деди.

«С» пулларни «Г»га тутқазди. Бир зумда пуллар тахланди, ўралди. Қўй эгаси «раҳмат» деб, харидор билан самимий хайрлашди.

... «С» уйига келди. Хурсанд ҳолда ўз қўллари билан 75 минг сўмни қайта санаб кўрмоқчи бўлди. У боғлиқ ҳолдаги пулларни ечди-ю, ҳанг-манг бўлиб қолди... Ўрам устида битта минг сўмлик, битта 500 сўмлик бўлиб, қолганлари турли хил қоғозлардан иборат эди...

«С» дарҳол эс-ҳушини йиғиб олиб, Янгийўл районн ички ишлар бўлимига хабар қилди.

— Кейинги пайтда турли хил жиноятчиликнинг олдини олиш учун саъй-ҳаракатлар кучайтирилмоқда, — дейди Янгийўл район ички ишлар бўлими бошлиғининг шахсий таркиб ишлари бўйича ёрдамчиси, милиция подполковниги А. Бўлакбоев, — Юқоридаги воқеадан боxабар бўлишимиз биланоқ тезкорлик билан чора-тадбирлар кўрилди. Ўта маккор фирибгар «Г» шу куннинг ўзидаёқ аниқланиб, қўлга олинди. «Г»ни фош этишда ички ишлар бўлими ходимлари — милиция старшинаси А. Маҳамадов, милиция майори Ш. Омонов, жиноят-қидирув бўлинмасининг тезкор вакиллари — милиция капитани Ф. Нортоев ва лейтенант Ф. Умирзоқовларнинг хизматлари катта бўлди. Фирибгарликни ўзига касб қилиб олган «Г» яқин орада халқ суди олдида жавоб беради.

Шу муносабат билан мен бир нарсани айтмоқчиман: ҳушёр бўлишлик — яхши фазилат. Айниқса, ҳозирги шароитларда «Ўзингга эҳтиёт бўл, қўшнингни ўғри тутма» деган мақолга кўпроқ амал қилмоқ фойдадан ҳоли бўлмайди. Ана шунда «оғир дард»га мубтало бўлган «Г» сингари фирибгар ва товламачиларнинг бозори, шубҳасиз, касод бўлади.

У. РАҲИМОВ.

● АКС САДО ●

«БИРИНЧИ ОҚЛОВ»

«Тошкент ҳақиқати», 1993 йил, 30 январь

Республика ички ишлар вазирининг собиқ ўринбосари, милиция полковниги Тоштемир Қаҳрамонов ҳақида ҳикоя қилувчи «Биринчи оқлов» мақоласи муштарийларимизда катта қизиқиш уйғотди. Улар таҳририятимизга келиб, қўнғироқ қилиб, мактублар ёзиб, Ўзбекистон шаънини бутун дунё кўз ўнгида ҳимоя қилган, Гдлян ва Ивановларга биринчи бўлиб зарба берган Т. Қаҳрамоновни яна эслаб, унинг юрагидаги дардлари, армонлари ҳамда шу кунлардаги ҳаёти тўғрисида мақола ёритганлигимиз учун миннатдорчилик билдиришмоқда. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш кераки, мактублар муаллифларининг кўпчилиги Гдлян ва Ивановлар қонли қамчиларини ўйнатиб, мавжуд қонунларимизни оёқ ости қилиб юрган даврда улардан жабр кўрган, юраклари жароҳатланган, турли хил касалликларга чалинган кишилардир. Уларнинг мактубларини ўқир эканмиз, ларзага тушамиз, ер юзига «Биз — инсонпарвармиз» деб жар солган собиқ иттифоқ ҳуқуқ-тартибот органларининг бедодликларидан нафратланамиз. Бизга мактуб йўллаган кишилар «Ўзбекистонда ўтказилган ўзига хос қирғиннинг асл моҳиятини ёшларимиз билишлари, ёдда сақлашлари лозим, токи улар муқаддас Мустақиллигимиз қадрини чуқурроқ тушинадиган, муҳолифларимиз найрангларига учмайдиган бўлишсин», деб ёзадилар.

ХАЙРЛИ ИШЛАР УНУТИЛМАЙДИ

«Тошкент ҳақиқати»да Ўзбекистон ички ишлар вазирининг собиқ ўринбосари Тоштемир Қаҳрамонов хусусида «Биринчи оқлов» сарлавҳали мақола берилганлиги биз фахрийларни ниҳоятда мамнун қилди. У бир пайтлар жуда кўп хайрли ишларни амалга оширган. Масалан, фарғоналик Карим Султонов Улуғ Ватан урушида А. Матросов жасоратини такрорлаб, дивизияни ҳалокатдан сақлаб қолган эди. Жангчи қаҳрамонлик унвонига тақдим этилган. Бироқ, кейинчалик бу иш амалга ошмай қолган эди. Т. Қаҳрамонов жасур йигит ҳақида ҳужжатларни ўрганиб, мақола ёзиб чиқди. Адолатсизликни қарангки, шундан кейин ҳам унга қаҳрамонлик унвони эмас, иккинчи даражали «Улуғ Ватан уруши» ордени беришди. Мактаб, кўчалар К. Султонов номига қўйилди.

Ўзбекистонлик йигитлар собиқ иттифоқ даврида ҳарбий хизматларини ўташ чоғида мардлик намуналарини кўрсатганлар. Қибрай районидан хизматга кетган Маҳмуд Раҳимов 1972 йили Подмосковьеда рўй берган катта ёнғинни ўзини қурбон қилиб бўлса-да, ўчирган. Фарғоналик Абдужалил Ҳусанов ёнғин пайтида электр симини тиши билан узиб, бутун шаҳарни ҳалокатдан сақлаб қолган. Тоштемир Қаҳрамонов жасур ватандошларимиз ҳақида мақолалар ёзди, уларнинг номларини тиклади.

Т. Қаҳрамонов «Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш», «Жасорат мактаби», «Оталар изидан» каби китобларнинг муаллифи ҳамдир.

Қайтар дунё деганларидек, Т. Қаҳрамонов қилган савобли ишлари ўзига ҳам қайтди: ўзбекистонликлар ичида биринчи бўлиб оқланди, Гдлян-Ивановларга зарба берди. «Тошкент ҳақиқати»нинг унутилган қаҳрамоннинг яна тилга олиши айни муддао бўлди.

Биз уруш фахрийлари ҳаётнинг ҳамма қийинчиликларини бошдан кечирганмиз, қатағон даврларни, очарчилик даҳшатларини кўрганмиз. Номи тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан ёзилган Президентимиз Ислом Каримовнинг мамлакатимиз мустақиллиги йўлида амалга ошираётган фидокорона ишларини кўриб, ўша ноҳақлик даврлари ёдимизга тушади, озодликка эришганимизга минг бора шукроналар айтамиз.

Президентимиз ташаббуси, дадиллиги туфайли сохта «ўзбеклар иши» барҳам топди, Т. Қаҳрамонов каби ноҳақ жабрланган кишилар ёруғликка чиқди. Биз фахрийлар Президентимиз сиёсатини астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

Шукрки, ҳақиқат тикланмоқда. Ажаб эмаски, тўқилган айблар билан ўз вазифасидан бўшатилган Т. Қаҳрамоновга ҳам ҳақиқат қуёши кулиб боқса.

Аҳмаджон МАМАЖОНОВ,
захирадаги полковник, уруш фахрийси, тарих фанлари номзоди, доцент.
Жониузоқ ҚАЛИМБЕТОВ,
Ўзбекистондаги қозоқларнинг миллий-маданий маркази ҳайъатининг аъзоси, уруш фахрийси, тарих фанлари доктори, профессор.
Исроил МИРЗАМУҲАММЕДОВ,
захирадаги полковник, уруш фахрийси.

●

ҚАҲРАМОНОВНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШИМИЗ КЕРАК

Ҳурматли муҳаррир! Яқинда газетангизда республика ички ишлар вазирининг собиқ ўринбосари Тоштемир Қаҳрамонов ҳақида «Биринчи оқлов» сарлавҳали мақолани ўқиб, сиздан ҳамда мақола муаллифи Эсон Қосимовдан миннатдор бўлдик.

Мен уруш ва меҳнат фахрийсиман, 6 нафар ўғлим, 3 нафар қизим, 32 неварам, 4 чеварам бор. Ҳуқуқшуносман, кўп йиллар ички ишлар ва прокуратура органларида ишлаганман.

Биз Т. Қаҳрамонов тўғрисида кўп эшитганмиз, рўзномаларда ўқиганмиз. У киши биринчи бўлиб оқлангандан сўнг матбуотда катта шов-шув кўтарилган эди. Афсуски кейинчалик журналистлар жим бўлиб кетишди, ўз қаҳрамонларини унутишди. Сизларга минг раҳматки, бир пайтлар машҳур бўлган, ҳатто чет эл рўзномаларида ёзилган кишини эслаб, мақола чиқарибсизлар, ҳали ҳеч ким айтмаган гапларни айтибсизлар, бизнинг дилимиздаги мулоҳазаларни ўртага ташлабсизлар.

Бизнингча мақолада гдлянчилар ноғарасига ўйнаган ўзимизнинг маҳаллий гдлянчаларимиз тўғрисида ҳам очиқ-ойдин ёзиш керак эди. Ахир, улар москвалик терговчилар билан бир қаторда ўз юртдошларимизни қийнаганлар, ҳақ-ноҳақни аралаштириб қамаб, «устоз»ларидан олқиш олганлар-ку!

Т. Қаҳрамоновни қамаш учун санкция берганларнинг исм-шарифларини кейинги мақолада айтсангизлар.

Султон ҲАКИМОВ,
Бекобод шаҳри.

●

ЗЎРАВОНЛАР ҚАЙТИБ КЕЛМАСИН

«Биринчи оқлов» мақоласи чиққан газетани ҳаммамиз жуда қизиқиш билан ўқидик, газета қўлма-қўл бўлиб кетди.

Ҳақиқатан ҳам мақолада ёзилганидек, зўравон терговчилар Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларини поймол этган, кишиларни азоблаб, йўқ айбларига «иқрор» қилдирган эдилар.

Биргина бизнинг Бўстонлиқ районидан 100 дан зиёд кишини қамашган. 50 кишилик хонага юздан ортиқ маҳбусни қамаб, шикоят қилишга журъат этганларнинг қўлларини қайриб, тепиб, уриб азоблаганлар. Ўша пайтдаги Гдлян гуруҳида ишлаган терговчилар зиёфатларда ўз ишларидан фахрлааниб, мақтанчоқлик қилишарди. Бизлар эса ноҳақ қамалган қариндошларимизни эслаб, қайғуга ботардик. Ҳатто кўчада бош кўтариб юролмай қолгандик. Оталар фарзандларининг, фарзандлар эса оталарининг уйига боришга қўрқишарди. Чунки сен ҳам шериксан, деб қамаб қўйишлари ҳеч гап эмасди.

Мақолани ўқиб, Қаҳрамоновнинг оиласи ва қариндош-уруғлари қандай азобланганликлари кўз олдимиздан ўтди. Сизлардан илтимос, Тоштемир аканинг оиласи ҳақида ҳам навбатдаги мақолада тўлиқ ёритсангизлар.

Собир ИМОМОВ,
Бўстонлиқ райони.

ҲАҚИҚАТ ҚАРОР ТОПСИН

Биз, Тошкентдаги «Шарқ гули» фабрикаси ишчилари мактуб ёзиб, ўз миннатдорчилигимизни изҳор этмоқчимиз. «Биринчи оқлов» мақоласини корхонамиздаги барча ишчи ва хизматчи ўқиди.

Гарчи, Гдлян ва Ивановлар ўз ҳомийлари пинжига кириб, қонуний жазодан қутилиб қолишган бўлса-да, уларнинг қора қилмишларини мутлақо унутиб бўлмайди. Азалдан меҳмондўст, меҳнаткаш халқимиз орасидан етишиб чиққан билимдон раҳбарлар, ташкилотчи кишиларнинг қўлларига кишан солиб, Россия турмаларида азобладилар, «Ўзбеклар ўғри», «Ўзбеклар порахўр» деб иғво тарқатдилар. Бизлар ўзга юртларга борганда дўппи кийиб юришга уяладиган бўлиб қолдик, иғво-бўҳтонларга қарши курашмадик, мақолада ҳақли равишда айтилганидек бир мушт бўлолмадик. Президентимизга минг раҳматки, Ўзбекистонни, унинг халқларини ҳимоя қилди, жабрланганларга катта марҳамат кўрсатди. Корхонамиз жамоаси Ислом Абдуғаниевич Каримов олиб бораётган доно сиёсатни қўллаб-қувватлаймиз.

Гдлянчилар қилмишини биринчи бўлиб мардона фош этган жасур юртдошимиз Тоштемир Қаҳрамоновнинг ички ишлар вазирлиги соҳасига ишга тикланишини астойдил тилаб қоламиз.

«Шарқ гули» фабрикаси ишчилари номидан:
М. ПАРПИЕВА, М. ТУРСУНГАЗИЕВА, М. ШАРИПОВА, Р. ҲИКМАТОВА, М. ДАДАЕВА, М. АҲМЕДОВА.
(Мактубга жами 12 киши имзо чеккан).

Эргаш АБДУМАЛИКОВ

Бевақт ўлим ажойиб инсон, меҳрибон дўст ва қадрдон ҳамкасбимиз милиция подполковниги Эргаш Абдумаликович Абдумаликовни орамиздан олиб кетди.

Ўзининг бутун онгли ҳаётини ички ишлар идораларида садоқат билан ўтаган Э. А. Абдумаликов хизматни 1976 йилнинг ноябрь ойида Тошкент вилоятининг Калинин ноҳияси ички ишлар бўлимида участка вакили лавозимидан бошлаб, жиноят-қидирув бўлинмасининг нозири, катта нозири вазифаларида ишлади, бой тажриба орттирди, обрў-эътибор қозонди.

Раҳбарият 1983 йилда унга Тошкент ноҳияси ички ишлар бўлимида жиноят-қидирув бўлинмаси бошлиғи лавозимида фаолият кўрсатишни лозим топди. Бу ерда Эргаш Абдумаликов жиноятчиликка қарши курашнинг изчил усул ва услубларидан моҳирона фойдаланиб, ўзининг қўрқмас, жасур ва довюрак эканлигини намоён этди, милиция хизматида чиниқди. 1985 йилдан Бекобод ноҳияси ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари, 1990 йилдан Бўка ноҳияси ички ишлар бўлими бошлиғи вазифаларида ишлади.

Э. А. Абдумаликов ички ишлардаги хизмати ва тезкор-қидирув хизмати бўйича бой тажрибага эга эканлигини инобатга олиниб, у яқинда бошқарманинг милиция қидирув хизмати жиноят-қидирув, уюшган жиноятчилик ва коррупцияга қарши кураш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари лавозимига тайинланган эди.

Эргаш Абдумаликов фидокорона хизматлари учун ҳукуматимизнинг қатор медаллари, вазирлик ва бошқарманинг кўплаб раҳматномалари билан тақдирланган эди.

Биз ҳамкасбимизнинг оила аъзоларига сабр тилаб, қалбларимиз тўла изтироб билан ҳамдардлик билдирамиз.

Қабринг нурга тўлсин, Эргаш!

Тошкент вилояти Ички ишлар бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби.

ЖУРНАЛНИНГ ИЖОДИЙ ТЎЙИ

КАРНАЙ-сурнай садолари чорлаган бу шодиёна кўтаринки руҳда бошланди. Тошкент шаҳри боғчалари тарбияланувчилари ва мураббийлар иштирокида бўлиб ўтган бу анжуман ўзига хос байрамга айланди. Айниқса, журналнинг ижодий жамоаси номига туҳфа тариқасида болалар боғчалари дўмбоқчалари ҳадя этган қўшиқлар ва ўйинлар ҳаммани хушнуд этди.

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлигининг илмий-методик, ахлоқий-таълимий, адабий-бадиий безакли «Мактабгача тарбия» журнали ўзининг бир йиллик фаолиятини нишонлади. Ушбу педагогик матбуот 1992 йилдан чиқа бошлади. Шу ўтган қисқа вақт ичида журнал мундарижа ва мазмун жиҳатидан ҳар томонлама бойиди. Унинг саҳифаларида мактабгача тарбия тизимининг долзарб масалалари атрофлича ёритилиб борилмоқда. Ўзбекистонда миллий боғча тарбиясини кенг йўлга қўйишга қаратилган мақолалар ўз илмий методик аҳамияти билан ажралиб турибди. Миллий анъаналарни тарғиб қилувчи материаллар, ишланма ва тавсиялар мактабгача тарбия мутахассислари ва халқ таълими ходимларига методик қўлланма бўлиб хизмат қилмоқда.

Бир йил ичида журнал таҳририяти қатор ибратли маърифий тадбирларнинг ташаббускори бўлди. Ижодий жамоанинг саъй-ҳаракати билан «Йилнинг энг яхши тарбиячиси» республика танлови эълон қилинди. Журналда эса алоҳида намуна бўлаётган болалар боғчалари тарбиячиларининг иш фаолиятлари ёритилди.

Яна бир янгиликни алоҳида кўрсатиб ўтиш жоиздир. «Мактабгача тарбия»чилар миллий ўйинчоқлар тайёрлаш бўйича танловга ҳам бош-қош бўлдилар. Ушбу маҳорат кўригида тақдим этилган талайгина қўғирчоқлар ва ўйинчоқлар намуналарини саноат асосида чиқариш тадбирлари кўрилди.

Болалар боғчаларида жажжи дўмбоқчалар билан ўтказиладиган турли шодиёналар, миллий байрамларни амалга оширишга қаратилган методик тавсияларни тайёрлашга ҳам журнал бош қўшди. Шу мақсадда журналга илова тариқасида қўшимча нашрлар чиқаришга киришилди.

«Мактабгача тарбия» журнали тўйи муносабати билан яқинда ўтказилган ижодий анжуманда педгогик матбуот ҳаётида юз бераётган бу каби ижодий ўзгаришлар ҳақида фахр билан сўз юритилди. Ўзбекистон халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев шу сана муносабати билан журнал ижодий жамоаси ва таҳрир ҳайъатини, улар орқали барча журналхонларни самимий қутлади.

Амалга оширилган ва навбатдаги режалар, юзага келаётган муаммолар тўғрисида журналнинг бош муҳаррири М. Қўшмоқов гапириб берди. Ўзбекистон халқ таълими вазирининг ўринбосари Б. Қодиров педагогик матбуот ходимлари олдида турган асосий вазифалар ҳақида тўхталди.

Муҳокама сарҳисоби ва анжуман тавсиялари умумлаштирилди.

А. АЛИЕВ.
педагогика фанлари номзоди.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

Яқинда тўйи бўлиб ўтган қиз дугонасига деди:

— Ажрашаяпман, ўртоқжон.

— Ҳа, тинчликми, турмуш қурганларингга бир ой бўлди чоғи?

— Пешонам шўр экан, дугонажон, қайнотамни ишдан олишди.

●

Тўйга таклиф этгани келган қиздан дугонаси ажабланиб сўради:

— Вой, ҳеч гап йўқ эдику, тўсатдан таклифнома кўтариб келибсан?

— Нега тўсатдан бўларкан, биринчидан ёшим етди, иккинчидан совчи келди, учинчидан куёвни кўрсатишди, ёқди, деди хўрсиниб қиз.

— Иш қилиб тўртинчидан ажрашаяпман деб судда юрмагин-да!

●

Унаштирилгандан кейин йигит билан қиз биринчи учрашувга чиқишди.

Шунда қиз йигитдан сўради:

— Нега айнан менга совчи юбордингиз?

— Уйдагилар дадангиз бизнинг институтда ректор, ойингиз кафедра мудири, деб айтишган эди.

— Тўғри, лекин бунинг нима алоқаси бор?

— Олтита фандан қарзим бор, иккитаси ойингиз ишлайдиган кафедрадан. Тўйдан кейин қараб туришмас ахир?

С. СИРОЖИДДИНОВ.

ФУТБОЛ

ПЕШҚАДАМ ЎЗГАРДИ

Республика миллий футбол биринчилигининг навбатдаги ўйинлари бўлиб ўтди. Чирчиқ шаҳрида бўлган ўйинда кескин курашда 3:2 ҳисобида устун келган «Пахтакор» жамоаси олти очко билан пешқадамликни қўлга олди. Ўз майдонида кетма-кет икки марта ютуққа эришган «Политотдел» футболчилари эса Тошкентнинг «Трактор» жамоасидан 0:1 ҳисобида енгилишди. Қибрайнинг «Бинокор — Пахтакор-79» футболчилари ўз майдонларида — Бухоронинг «Нурафшон» жамоасини қабул қилишди. Мезбонлар 1:0 ҳисобида ғалабага эришиб, дастлабки икки очкони қўлга киритдилар.

Учинчи турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Сўғдиёна» — «Орол» — 3:0, «Динамо» — «Косонсойчи» —2:0, «Янгиер» — «Навбаҳор» — 1:1, «Нефтчи» — «Темирйўлчи» — 1:0, «Наврўз» — «Шифокор» — 4:0.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР,

ГАЗЕТХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг РЕКЛАМА-АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ
бизнинг газетамиз учун
РЕКЛАМА ВА ШАХСИЙ ЭЪЛОНЛАРНИ ЧОП ЭТИШ ЮЗАСИДАН

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сизнинг реклама ва эълонларингиз бизнинг газетамиз саҳифаларида зудлик билан босиб чиқарилади.

«ШАРҚ» концерни реклама-ахборот агентлигининг манзили: 700000, Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, 252-хона.

ТЕЛЕФОНЛАР: реклама — 33-81-42, 56-85-67, 32-57-27, 32-56-66.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ички қўшинлар бошқармаси нинг «Қўшин» ташқи иқтисодий ишлаб чиқариш-тижорат фирмаси

ТУГАТИЛДИ

Барча даъволар бир ой муддат ичида қабул қилинади.

ДАВЛАТ СУҒУРТАСИ ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

1993 йилнинг 1 январидан ҳаёт суғуртаси шартномаларини тузган жумҳуриятимиз фуқароларини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида давлат суғурта ташкилотлари суғурта муддати тугаганда мижозларга тўланадиган суғуртa пулига фойдаларни жорий этмоқда. Ушбу фойданинг миқдори қуйидагича:

— бутун суғурта муддатига бадаллар бир йўла тўлаб қўйилса:

1 йилга	— 20 фоиз
3 йилга	— 50 фоиз
5 ва бундан кўп йилга	— 100 фоиз

— бадаллар ҳар ойда тўлаб борилса:

3 йилга тузилган шартномалар бўйича	— 40 фоиз
5 ва бундан кўп йилга тузилган шартномалар бўйича	— 50 фоиз

Бундан ташқари, 1991 йилдан ҳаёт суғуртаси бўйича тузилган шартномаларга кўра суғурта муддати тугагандан сўнг тўланадиган суғурта пули 20 фоизга, никоҳ суғуртаси бўйича 5 йилдан ортиқ муддатга тузилган шартномаларга кўра эса 50 фоизга оширилади.

Ўзингизни қизиқтирган масалалар юзасидан шаҳар ёки туман давлат суғурта муассасаларига ёхуд тўғридан-тўғри Тошкент вилоят Давлат суғурта бошқармасига мурожаат қилишингиз мумкин.

☎ (3712) 78-22-73, 78-94-57

Тошкент вилоят Давлат суғурта бошқармаси РПФ "ЭРАТРИ"

БИЛДИРУВЛАР

ПАХТА ЕТИШТИРУВЧИ ХУЖАЛИКЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ШАЙХ» САВДО УЙИ

ХВС 1642 агрегати пахтани қамраб олгичнинг ишлатиб бўлинган пўлат ва алюминийдан ясалган счёткаларини, 14 ХВ 21650 агрегатининг юқори дискаларини икки дарчаси билан

НАҚД ПУЛГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкентдаги телефонлар:

(3712) 67-73-90, (3712) 33-11-75.

Модем Леханд 689948, Модем ИСМ 1200 689948
Факс (3712) 689314, телекс 116426 UNONA SU.
Тошкент, Сельмаш кўчаси, 2-уй. «Шайх» савдо уйи.

Тошкент вилояти ҳокимлиги Ўзбекистон автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш давлат акционерлик концерни «Ўзавтойўл» бошқаруви раисининг биринчи муовини

Руслан Исломович РАИМҚУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан қариндош-уруғлари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Тошкентавтойўл» давлат акционерлик бирлашмаси меҳнат жамоаси Ўзбекистон автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш давлат акционерлик концерни «Ўзавтойўл» бошқаруви раисининг биринчи муовини

Руслан Исломович РАИМҚУЛОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оила аъзолари, қариндош-уруғларига ҳамдардлик изҳор этади.

ЧУҚУР ҲАМДАРДЛИК

Бўка район ҳокимлиги ва халқ ноиблари район Кенгаши ички ишлар бўлимининг собиқ бошлиғи, милиция подполковниги

Эргаш АБДУМАЛИКОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Бўка район ички ишлар бўлими район ички ишлар бўлимининг собиқ бошлиғи

Эргаш АБДУМАЛИКОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КУЧАСИ, 32.

Телефонлар:

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БУЛИМИ — 33-40-48.

АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БУЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.

● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.

● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар Бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000094. Буюртма Г—171. 30575 нусхада босилди. ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.30.